

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalouden koulutusohjelma / taloushallinto

Maisa Saarela

TILASTOJEN HYÖDYNTÄMINEN TALOUDEN SUUNNITTELUSSA
JA INVESTOINTITARPEEN TUNNISTAMISESSA STRATEGISEN
JOHTAMISEN TUKENA

Case Vantaan seurakuntayhtymä

Opinnäytetyö 2015

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Liiketalous

SAARELA, MAISA

TILASTOJEN HYÖDYNTÄMINEN TALOUDEN
SUUNNITTELUSSA JA INVESTOINTITARPEEN
TUNNISTAMISESSA STRATEGISEN JOHTAMISEN
TUKENA

Case Vantaan seurakuntayhtymä

Opinnäytetyö

61 sivua + 18 liitesivua

Työn ohjaaja

Lehtori Marita Kankaanranta

Toimeksiantaja

Vantaan seurakuntayhtymä

Tammikuu 2015

Avainsanat

ennuste, hautaus, investoinnit, strateginen johtaminen, ta-
loussuunnittelu, tilastot

Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimen tulee lähivuosina mahdollisesti varautua hautausmaa-alueajennukseen. Tässä opinnäytetyössä tutkitaan, onko laajennus ajan-kohtainen sekä minne ja minkä kokoinen mahdollinen laajennus on tehtävä. Tarkoituksena on käyttää laskentatoimea strategisen johtamisen tukena ja tunnistaa investointitarve vuoteen 2030 asti. Opinnäytetyössä perehdytään strategisen johtamisen, tilastoinnin hyödyntämisen ja investointien teoriaan.

Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimessa tehdään kolmenlaisia hautauksia; arkku- ja tuhkahautauksia sekä muistolehtoon hautauksia. Opinnäytetyössä tutkitaan näiden kolmen hautaustavan kehitystä vuosina 2004–2013 ja näiden tilastojen perusteella on tehty ennusteet vuosille 2014–2030. Tässä työssä tehtyjen ennusteiden perusteella tuhkahautapaikat ja muistolehtosijat riittävät vuoteen 2030 asti, mutta arkkuhautapaikat loppuvat muutaman vuoden kuluessa. Vuoteen 2030 mennessä tarvitaan 512–1316 uutta arkkuhautapaikkaa uuden arkkuhauta-alueen rakentamisen ajankohdasta ja paikasta riippuen. Investointitarpeen tunnistuksen jälkeen esitellään kahden investointivaihtoehdon vaikutuksia resursseihin.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Business Management

SAARELA, MAISA

EXPLOITING STATISTICS IN FINANCIAL PLANNING AND IDENTIFICATION OF NEED FOR INVESTMENT TO SUPPORT STRATEGIC MANAGEMENT

Case Vantaa federation of parishes

Bachelor's Thesis

61 pages + 18 pages of appendices

Supervisor

Marita Kankaanranta, Senior lecturer

Commissioned by

Vantaa federation of parishes

January 2015

Keywords

burial, financial planning, forecast, investments, statistics, strategic management

A new graveyard area expansion can be a current issue in the upcoming years in Vantaa federation of parishes. This thesis researches if the graveyard area expansion is timely and what kind and size a new graveyard area expansion should be. The purpose of this Thesis is to use management accounting to support strategic management. The objective of this thesis is to identify need for investment until year 2030. The theory section covers strategic management, statistics exploit in practice and theory of investments.

Vantaa federation of parishes has three kinds of burial methods: coffin burial, ash burial and memorial grove. In this Thesis the development of these three methods in years 2004-2013 is researched and based on that research the forecasts for the years 2014-2030 are made. The result of the forecasts is that only coffin burial places will end until 2030. Number of the needed new burial places is between 512-1316 which depends on the building time and place of the expansion. After identifying the need of investment influences on resources of the two investment alternatives are presented.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	7
2	VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄ JA HAUTAUSTOIMI	8
3	STRATEGINEN JOHTAMINEN	9
	3.1 Mikä on strategia?	9
	3.2 Vantaan seurakuntien strategia	10
	3.3 Strategian näkyvyys Vantaan seurakuntayhtymän hautausstoimessa	13
4	INVESTOINNIT	14
5	TILASTOTIEDE	17
	5.1 Kuvaileva tilastotiede ja analysoiva tilastollinen päättely	18
	5.2 Hautausstoimen käyttämät tilastot	19
6	VANTAAN SEURAKUNTIEN HAUTAUSTOIMEN NYKYTILANTEEN KARTOITUS	19
7	TULEVAISUUDEN ENNUSTAMISTA	21
	7.1 Vantaan väestön kehitys	22
	7.2 Vantaan seurakuntien jäsenten kehitys	23
	7.3 Verotulojen kehitys	26
	7.4 Vantaan seurakuntien hautausten kehitys vuosina 2004–2030	27
	7.5 Vantaan seurakuntayhtymän hautausten kehitys hautausmaittain	31
	7.5.1 Helsingin pitäjän kirkon hautausmaa	
	7.5.2 Ruskeasannan hautausmaa	34
	7.5.3 Hämeenkylässä kirkon hautausmaa	36
	7.5.4 Korson kirkon hautausmaa	37
8	JOHTOPÄÄTÖKSET TILASTOISTA SAADUISTA ENNUSTEISTA	39
9	VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄN HAUTAUSTOIMEN INVESTOINTITARPEEN KARTOITUS	43
	9.1 Uuden hautausalueen sijaintivaihtoehdot	46
	9.2 Investoinnin vaikutus resursseihin	48

9.2.1	Henkilöstö	48
9.2.2	Koneet	48
9.2.2.1	Kaivinkoneet ja traktorit	49
9.2.2.2	Työnnettävät ruohonleikkurit	50
9.2.2.3	Trimmerit	50
9.2.2.4	Puhaltimet	50
9.2.2.5	Päältä ajettavat ruohonleikkurit	51
10	KEHITTÄMISHDOTUKSET	51
10.1	Tilastoinnin kehittäminen	51
10.2	Balanced scorecard strategisen johtamisen tueksi	52
10.2.1	Näkökulmien ja mittareiden valinta	53
10.2.2	BSC strategian tukena	54
10.3	Kustannus-hyötyanalyysi investointien suunnittelussa	55
11	LOPUKSI	56
	LÄHTEET	
	LIITTEET	
	Liite 1. Arkkuhautausten kehitys Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2004–2030	
	Liite 2. Urnahautausten kehitys Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2004–2030	
	Liite 3. Tuhkana muistolehtoon hautausten kehitys Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2004–2030	
	Liite 4. Arkkuhautausten kehitys Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 5. Urnahautausten kehitys Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 6. Tuhkana muistolehtoon hautausten kehitys Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 7. Arkkuhautausten kehitys Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 8. Urnahautausten kehitys Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 9. Muistolehtohautausten kehitys Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 10. Urnahautausten kehitys Hämeenkyän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030	
	Liite 11. Muistolehtohautausten kehitys Hämeenkyän kirkon hautausmaalla vuosina	

2004–2030

Liite 12. Uurnahautausten kehitys Korson kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030

Liite 13. Muistolehtohautausten kehitys Korson kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030

Liite 14. Vantaan seurakuntayhtymän hautapaikkojen riittävyys vuosina 2004-2030

Liite 15. Hautapaikkojen riittävydet Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030

Liite 16. Hautapaikkojen riittävydet Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030

Liite 17. Hautapaikkojen riittävydet Hämeenkylässä hautausmaalla vuosina 2004-2030

Liite 18. Hautapaikkojen riittävydet Korson kirkon hautausmaalla vuosina 2004-2030

1 JOHDANTO

Taloustilanteen kiristyessä myös julkisten palveluiden rahapussin nyörit kiristyvät. Organisaatioiden tulee miettiä tarkkaan, mihin varojaan laittavat. Hyvin tehty talouden suunnittelu on jokaisen liiketoimintaa harjoittavan organisaation punainen lanka. Talouden suunnittelu koostuu monesta osa-alueesta, mutta sen päämääränä on, että organisaatio voi kattaa tuloilla kulunsa, myös tulevaisuuden muuttujien vallitessa. Tilastojen tärkeyttä ei voida liikaa korostaa, kun puhutaan taloudensuunnittelusta. Opinnäytetyön tarkoitus on käyttää laskentatoimea strategisessa johtamisen tukena. Keskeistä on selvittää, mitä tilastoja on käytettävissä ja kuinka näitä tilastoja voidaan hyödyntää hautaustoimen strategisen johtamisen tukena.

Vantaan seurakuntayhtymän käytössä olevat hautausmaa-alueet saattavat käydä pieniksi lähivuosina. Hautausmaa-alueen laajennusinvestoinnin tarpeen selvitys on tarpeellinen, koska aiemmat ennusteet hautausten määristä ovat toteutuneita hautausmääriä isompia. Myöskään mahdollisesta laajennettavasta hautausmaasta ja sen suuruudesta ei ole vielä tietoa. Opinnäytetyössä on tarkoitus tunnistaa investointitarve vuoteen 2030 asti, tässä työssä tehtyjen ennusteiden perusteella, strategisen johtamisen tueksi. Investointitarpeen tunnistamisen jälkeen opinnäytetyössä perehdytään investoinnista johtuvien resurssitarpeiden muutokseen. Tarkoituksena ei ole kuitenkaan osoittaa investoinnista johtuvia lisäinvestointitarpeita, vaan määrittää hautausmaa-alueinvestoinnin vaikutusta resurssitarpeiden lisääntymiseen. Vantaan seurakuntayhtymä määrittelee tarvittavat investointitarpeet opinnäytetyössä esitettyjen lukujen perusteella.

Keskeistä työn tutkimusosassa on selvittää ja tutkia Vantaan seurakuntien hautaustoimen käytettävissä olevia tilastoja ja tehdä niiden perusteella Vantaan seurakuntien hautaustoimelle ennusteita strategisen johtamisen tueksi. Tavoitteena on löytää opinnäytetyön avulla ratkaisuja tilastoinnin kehittämiseen, jotta tilastotiedosta saadaan luottavampaa ja vertailukelpoisempaa ratkaisujen ja päätöksen teon tueksi.

Opinnäytetyössä perehdytään strategiseen johtamiseen, Vantaan seurakuntien ja sen hautaustoimen strategiaan ja tilastoinnin teoriaan. Strategisen johtamisen tueksi esitellään Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimen kannalta tärkeitä tilastoja ja niiden ennusteita vuoteen 2030 asti. Tilastojen perusteella tehdään johtopäätöksiä tarvittavasta investointitarpeesta vuoteen 2030 asti. Investointitarpeen tunnistamisen jälkeen esi-

tellään investoinnista aiheutuvaa työmäärän lisäystä henkilöstölle ja koneille. Lopuksi kehitysehdotuksina on esitelty strategista johtamista tukevia työkaluja, joilla Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimi voisi parantaa strategista johtamistaan.

Lopullista opinnäytetyötä käytetään apuna investointilaskelmia suunniteltaessa ja strategisen johtamisen päätöksenteon tukena sekä paremman tilastoinnin kehittämisessä.

2 VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄ JA HAUTAUSTOIMI

Vantaan seurakunnat on seurakuntayhtymä, joka koostuu seitsemästä seurakunnasta, Hakunilan, Hämeenkyllän, Korson, Rekolan, Tikkurilan ja Vantaankosken seurakunnista sekä yhdestä koko yhtymän kattavasta ruotsinkielisestä seurakunnasta. Seurakuntayhtymä pitää huolen seurakuntien taloudesta ja yhteisistä tehtävistä. Ylintä päätösvaltaa seurakuntayhtymässä käyttää yhteinen kirkkovaltuusto. Sen jäsenet valitaan seurakuntavaaleilla. Seurakuntayhtymän toimeenpano- ja hallintoelimenä on yhteinen kirkkoneuvosto, joka johtaa seurakunnalliseen toimintaan liittyviä tehtäviä ja työmuotoja. Seurakuntavaaleissa valitaan jokaiseen seurakuntaan oma seurakuntaneuvosto. Se johtaa seurakunnan toimintaa ja edistää sen hengellistä elämää sekä päättää seurakunnalle myönnettyjen varojen käytöstä. (Laamanen, 2014.)

Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimesta huolehtii Vantaan seurakuntien kiinteistöpalvelut. Hautaustoimi antaa puitteet hautaamiselle, muistamiselle ja järjestää vahvistamiset siunaustilaisuuksiin hautausmaiden kappeleissa (Ruskeasannalla ja Pyhän Laurin kappeleissa). Krematorio toimintaa järjestetään yhdessä Helsingin seurakuntayhtymän kanssa. Hautaustoimen toiminnassa otetaan huomioon kulttuuriarvot, taloudellisuus ja hyvä palvelu asiakkaille, niin ulkoisille kuin sisäisille. Hautaustoimen visio on, että myös vuonna 2030 evankelisluterilainen kirkko kantaa päävastuun hautaamisesta, kuten nykyäänkin. Lisäksi visiona on, että tuhkahautausten osuus on 85 prosenttia kaikista haudoista ja haudausten kokonaismäärä on lähes kaksinkertaistunut. (Vantaan seurakunnat, 2011.)

Vantaan seurakuntien strategia on periaatteessa kuvaus siitä, miten seurakuntien taloudellisia ja henkilöresursseja voidaan käyttää asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi. Vantaan seurakuntien missio on olla *Armon asialla vaativassa maailmassa*. Vantaan seurakuntien visio on olla tulevaisuudessa *ihmisiä kohtaava ja vahvistava sekä työssään uudistuva kirkko*. (Vantaan seurakunnat.)

3 STRATEGINEN JOHTAMINEN

Organisaation johtamista on pelkistettynä kahdenlaista: strategista ja operatiivista. Strateginen johtaminen on suunnittelemista, visioimista, muutoksen hallintaa ja kontaktiverkoston hallintaa, kun taas operatiivinen johtaminen keskittyy enemmän strategisen johtamisen toteuttamiseen ja tukemiseen. Operatiivinen johtaminen koostuu ihmisten ja tehtävien johtamisesta auktoriteetilla ja vaikutusvallalla. Operatiivisen johtamisen ominaispiirre on myös tehtävien ja ihmisten yhdistäminen johdonmukaisesti. Strateginen johtaminen korostaa siis luovuutta ja vuorovaikutusta, kun taas operatiivinen johtaminen on jäykempää, enemmän kaavoihin ja johdonmukaisuuteen tähtäävää johtamista. (Santalainen & Huttunen 1993, 182.) Tässä työssä keskitytään strategiseen johtamiseen ja siihen, miten talouden suunnittelua tehdään strategisen johtamisen näkökulmasta.

3.1 Mikä on strategia?

Sana ”strategia” juontaa juurensa kreikan kielestä, jossa sana ”strategos” tarkoittaa sodan johtamista (Kamensky 2000). Strategisessa sodan johtamisessa on paljon samaa kuin yrityksen johtamisessa, mutta yrityksen johtaminen nykymaailmassa on jonkin verran monimutkaisempaa, kuin sodan johtaminen historiassa. Strategisen johtamisen käsite taas on kehittynyt vain puoli vuosisataa sitten. Strategia–sanon tarkoitus on monimuotoinen ja siksi se usein käsitetäänkin väärin. Tarvitaan täysi ymmärrys strategiasta, jotta voidaan kehittää toimiva strategia. Koska strategian tarkoitus on niin laaja-alainen, Mika Kamensky selittää strategian merkityksen kolmella määritelmällä, jotka kaikki täydentävät toisiaan:

1. *Strategia on yrityksen tietoinen keskeisten tavoitteiden ja toiminnan suuntaviivojen valinta muuttuvassa maailmassa*
2. *Strategian avulla yritys hallitsee ympäristöä*
3. *Strategian avulla yritys tietoisesti hallitsee ulkoisia ja sisäisiä tekijöitä sekä niiden välisiä vuorovaikutussuhteita siten, että yritykselle asetetut kannattavuus-, jatkuvuus- ja kehittämistavoitteet pystytään saavuttamaan (Kamensky 2010.)*

Edellä olevat määritelmät kuvaavat sitä, mitä strategia sisältää, mutta vielä täyteen ymmärrykseen tarvitaan tarkennukseksi strategian ominaispiirteitä. Koska yrityksen tavoite on jatkuva liiketoiminta, pitää sen suunnitella strategisesti tulevaisuuteen, mil-

lä varmistetaan yrityksen tuloksen tuoton jatkuvuus. Vaikka suunnitelmat voivat jatkua kauas tulevaisuuteen, pitää suunnitelmaa toteuttaa operatiivisesti siitä hetkestä lähtien, kun suunnitelmat on lyöty lukkoon. Strategia vastaa kysymyksiin miksi ja mitä, mutta strategia ei vastaa kysymykseen miten, vaan se kuuluu operatiiviseen johtamiseen eli strategian toteuttamiseen. Strategiset suunnitelmat pitää keskittää kaikista tärkeimpiin toimintoihin, ja ne toiminnot on mietittävä tarkasti. Jotta strategia olisi toimiva, pitää johdon olla täysin rehellisiä itselleen yrityksestä ja sen tilasta. Muuten keskitytään väärin asioihin eikä strategian tavoite toteudu. Kaikkeen toimintaan ei vain voi panostaa, joten on osattava karsia myös hyvistä toiminnoista. Hyvä keino onkin laittaa asiat tärkeysjärjestykseen ja panostaa sen listan kärkipaikkoihin. Strategiasa pitää hahmottaa todella suuri määrä eri toimintoja ja niiden vaikutussuhteita, jolloin kyvystä nähdä uusia näkökulmia ja lähestymistapoja yrityksen toimintaan on paljon hyötyä, muuten jarrutellaan samassa pisteessä, eikä päästä eteenpäin. Kun strategia on oikein ja tarkasti suunniteltu, auttaa se erottautumaan kilpailijoista. (Kamensky 2000, 20–24.) Koska strategia-termi mielletään eri tavoin, ei tule yllätyksenä, että strategian toteutus kaatuu usein siihen, että organisaation eri toimihenkilöillä on erilaiset käsitykset strategiasta ja sen päämääristä.

3.2 Vantaan seurakuntien strategia

Koska Vantaan seurakuntien hautaustoimi ei ole yritys, ei strateginen johtaminen ole aivan samanlaista kuin yrityksissä. Yrityksien täytyy ottaa strategisessa johtamisessa huomioon oma kilpailuetu kilpailijoihin nähden mm. markkinointikeinojen avulla, mutta Vantaan seurakuntayhtymä on voittoa tuottamaton palvelu, joka ei kilpaile markkinoilla, joten strateginen johtaminen tapahtuu taloudellisten ratkaisujen ja henkilöstön puolella. Strategisella johtamisella ei siis havitella kasvavaa voittoa, vaan tehokkaampaa toimintaa ja resurssien riittämistä myös tulevaisuudessa.

Vantaan seurakunnat ovat luoneet itselleen strategian vuosiksi 2011–2016 (kuva 1.). Strategian visio on olla ”Ihmisiä kohtaava ja vahvistava sekä työssään uudistuva kirkko Vantaalla”. Vision tueksi tehdyt painopisteet ovat tuona aikana:

- Jäsenyyden merkityksen vahvistaminen
- Haasteiden mukaisesti työskentely
- Arkikielen ottaminen mukaan vuoropuheluun uskon ja elämän kysymyksissä
- Elämänmittaisen seurakuntayhtymän tukeminen (Vantaan seurakunnat 2012, 1.)

Painopisteiden lisäksi Vantaan seurakunnat ovat tehneet yhdeksäntoista strategista tavoitetta vuodeksi 2016. Nämä strategiset tavoitteet tukevat jokaista painopistettä. (Vantaan seurakunnat 2012, 1.)

Ihmisiä kohtaava ja vahvistava sekä työssään uudistuva kirkko Vantaalla

Jäsenyyden merkityksen vahvistaminen

- vapaaehtoistyön toimintamahdollisuuksien lisääminen
- Työn suunnittelu seurakuntalaisen näkökulmasta
- Jäsenyysetujen tarjoaminen
- Uusien yhteistyökumppanien etsiminen
- Omalla toiminnalla viestitys kirkon hyvästä tekemisestä

Haasteiden mukaisesti työskentely

- Seurakuntalaisten odotusten ja tarpeiden analysointi
- Toiminnan järjestäminen
- Vertaisryhmiä koostavien kokousten järjestäminen
- Henkilöstöjohtamisen kehittäminen
- Yhteyksien luonti edelläkävijöihin
- Monikulttuurisuuden huomioon ottaminen

Arkikielen ottaminen mukaan vuoropuheluun uskon ja elämän kysymyksissä

- Ihmisten luona toimiminen
- Hengellisen elämän tukeminen median välityksellä
- Hiljentymisen merkityksen korostaminen
- Ymmärrettävä arkikielen käyttö kohdatessa ihmisiä

Elämänmittaisen seurakuntayhteyden tukeminen

- Aiempien kontaktien huomiointi
- Muutettaessa seurakuntayhteyden säilyminen
- Kristityn identiteetin tukeminen
- Tutkitun tiedon hyödyntäminen

Kuva 1. Vantaan seurakuntien strategiset tavoitteet (Vantaan seurakuntien strategia esite)

Strategisista tavoitteista on koottu yhdeksän tavoitetta ja ne kuuluvat Vantaan seurakuntayhtymän yhteisiin tavoitteisiin vuosille 2011–2016, joiden toteutumisesta raportoidaan yhteiselle kirkkovaltuustolle. Ensimmäiset kolme yhteistä tavoitetta kuuluvat

vapaaehtoistyön strategiseen tavoitteeseen. Vapaaehtoistyötä pyritään kehittämään mielekkäämmäksi uusilla vapaaehtoistyömahdollisuuksilla ja vapaaehtoistyötä tekevät voivat itse vaikuttaa vapaaehtoistöiden kehittämiseen. Vapaaehtoistyötä tekevät pyritään saada vuorovaikutukseen seurakunnan työntekijöiden kanssa, jolloin vapaaehtoistyön tukeminen, koordinointi ja varustaminen korostuvat myös työntekijöiden työssä. Näihin tavoitellaan seuraavilla:

Yhteinen tavoite 1. Kalenterijärjestelmästä näkyvä vapaaehtoistyöntekijöiden määrä sekä mitä he haluavat ja osaavat tehdä.

Yhteinen tavoite 2. Vapaaehtoisten tavoitemäärien täyttäminen.

Yhteinen tavoite 3. Suurella sydämellä -työhön osallistuminen. (Vantaan seurakunnat 2012, 3.)

Kirkon hyvän tavan viestitys kuuluu olennaisesti koko kirkolle. Syrjäytyneiden tukeminen ja avunanto ovat yksi keskeisimmistä syistä, miksi pääkaupunkiseudulla kirkkoon kuulutaan. Seuraavat kaksi tavoitetta tukevat juuri tätä strategista päämäärää:

Yhteinen tavoite 4. Tavoitteet asiakaskontaktien määrille seurakunnissa ja yksiköissä.

Yhteinen tavoite 5. Seurakuntien ja yksiköiden esitys miten eri työaloilla kerätään seurakuntalais- ja jäsenpalautetta. (Vantaan seurakunnat 2012, 3.)

Jos ihmiset eivät tule sinne, missä kirkko on, kirkko menee sinne, missä ihmiset ovat. Tämä on yksi koko kirkon keinoista saada lisää jäseniä. Kirkon toimijat käyvät pitämässä esityksiä niin päiväkodeissa ja kouluissa kuin vapaa-ajanviettopaikoissa. Toimipaikkojen sijainnillakin pyritään vaikuttamaan saatavuuteen. Seuraava tavoite on siis:

Yhteinen tavoite 6. Kalenterijärjestelmään kirjataan myös muut asiakaskontaktit kuin omassa toimitiloissa tapahtuvat. (Vantaan seurakunnat 2012, 3.)

Maahanmuuttajien määrä kasvaa Suomessa vuosittain Vantaalla, joten on loogista tavoitella uusia jäseniä myös heidän keskuudestaan. Siksi seitsemäs tavoite onkin:

Yhteinen tavoite 7. Jokaisessa seurakunnassa tai yksikössä on yksi työntekijä, jonka toimenkuvaan kuuluu monikulttuurisuustyö. (Vantaan seurakunnat 2012, 4.)

Viimeiset tavoitteet kuuluvat strategisen tavoitteen kristityn identiteetin tukemisen alapuolelle, koska kirkko tukee laajasti kristityn identiteetin muodostumista ja ylläpitämistä:

Yhteinen tavoite 8. Toimitusten laadun parantaminen. Laatua parannetaan systemaattisella kehityksellä, ”Pienelle Parasta” -hankkeen materiaalin tuella kasteprosessissa ja perhekontakteilla tilanteissa, joissa jäsenten lapsi on jätetty kastamatta.

Yhteinen tavoite 9. Hengellisen työn tekeminen myös verkossa. (Vantaan seurakunnat 2012, 4.)

3.3 Strategian näkyvyys Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimessa

Vantaan seurakuntayhtymän strategia näkyy hautaustoimen jokapäiväisessä työssä. Seuraavissa kappaleissa on esitelty strategian keskeisimpiä kohtia hautaustoimen kannalta.

Hautaustoimessa on ollut vireillä hautauspalveluhanke, joka on tehty seurakuntalaisista/asiakasta ajatellen. Palvelu olisi keskitetty ja asiakaslähtöisempi kuin nykyinen palvelu. Palvelun kehittäminen on vielä kesken ja ei ole toistaiseksi edennyt, mutta hankkeella pyrittäisiin tuomaan säästöjä ja toiminnan tehokkuutta pitkällä aikavälillä. (Aho & Laamanen 2014.)

Jäsenyysetuja hautaustoimi ei voi tarjota seurakuntalaisille, koska varsinkin vantaalaisille asiakkaille palvelun hinta ja laatu on oltava sama. Ulkopaikkakuntalaisille hautauksen hinta voi olla eri mitä vantaalaiselle, mutta tämäkin on lain määräysten mukaisesti toteutettu. Kirkkoon kuuluville voidaan kylläkin antaa kappelin vuokraamisesta ”jäsenetua”, mutta kappelin vuokraus ei suoranaisesti ole hautaustoimen toimialuetta. (Aho & Laamanen 2014.)

Hautaustoimessa on keskeistä kohdella vainajia ja heidän läheisiään pieteetillä. Arvoikas ja kunnioittava käyttäytyminen viestittää näin kirkon hyvän tekemisestä omalla toiminnalla. (Aho & Laamanen 2014.)

Hautausmaa on hiljentymisen paikka, mutta työt tulee silti saada tehtyä. Hiljentymisen otetaan huomioon ajoittamalla äänekkäät työtehtävät alkuviikolle ja aikaisille aamuille, jolloin hautausmaalla on vähiten kävijöitä. Hiljentymisen merkitys on sisällytetty myös hautaustoimen työntekijöiden työsäntöihin. (Aho & Laamanen 2014.)

Ymmärrettävä arkikielen käyttäminen ja ihmisten luona toimiminen linkittyvät toisiinsa hautausuimessa. Vaikka hautausuimi ei voi mennä seurakuntalaisten luo, tulevat seurakuntalaiset hautausmaille, jolloin hautausuimen henkilökunta on vuorovaikutuksessa hautausmaalla kävijöiden kanssa. Aiemmin hautausmaan hoito oli ulkoistettu palvelu, mutta juuri työntekijöiden ja hautausmaalla kävijöiden vuorovaikutuksen vuoksi hoitotyöntekijät ovat nykyään hautausuimen omia työntekijöitä. Omat työntekijät voidaan kouluttaa oikeanlaiseen ja laadukkaaseen asiakaspalveluun hautausmaalla. Asiakaspalvelun tulee olla kunnioittavaa ja arvokasta, kuten muukin työntekijän viestitys hautausmaalla. (Aho & Laamanen 2014.)

Asiakaskartoitus ennen asiakasyhteydenottoa/tapaamista on niin asiakkaan kannalta kuin myös oman työn kannalta miellyttävämpää. Samoja asioita ei tarvitse käydä läpi moneen kertaan, jolloin säästetään aikaa ja annetaan välittävämpi kuva asiakkaalle. (Aho & Laamanen 2014.)

Kuten muissakin organisaatioissa tämänhetkinen taloustilanne näkyy myös hautausuimen toiminnassa. Toimintaa järjestetään ja kehitetään toiminnan haasteiden mukaan jatkuvasti. (Aho & Laamanen 2014.)

Vuonna 2013 Vantaan väestöstä 10 % oli maahanmuuttajia. Tästä syystä monikulttuurisuuden huomioon ottaminen on todella tärkeää hautausuimessa. Muiden kulttuurien ja uskontojen kanssa työskentely vaatii työntekijältä tietoutta näistä asioista. Tämän vuoksi hautausuimen henkilökuntaa koulutetaan työskentelemään myös muiden kulttuurien kanssa erilaisilla kursseilla. Muista uskonnoista yleisin hautausuimen arjessa on ortodoksinen uskonto. (Aho & Laamanen 2014.)

4 INVESTOINNIT

Vantaan seurakuntayhtymä käyttää tätä opinnäytetyötä apuna investointilaskelmia tehdessä. Opinnäytetyössä tunnistetaan investointitarve vuoteen 2030 asti ja annetaan suuntaa investointilaskelmien tekemiseen. Investointilaskelmat ovat yksi osa strategis-

ta johtamista, jolla kartoitetaan paras mahdollinen investointisuunnitelma organisaation tavoitteiden mukaisesti.

Investoinnit ovat samanlaisia kuin muutkin organisaation menoerät, mutta se on vain suuri menoerä. Investointeja tehdään toiminnan laajentamiseksi tai parantamiseksi ja usein sillä havitellaan suurempaa voittoa. Koska Vantaan seurakuntien hautaustoimi ei tuota voittoa, investointien tarkoitus on laajentaa resursseja tulevaisuuden tarpeisiin. Investoinnin idea on kuitenkin sama kuin usein yrityksissä, eli toiminnan laajennus tai parannus. Kuitenkin, jos organisaation tarkoitus ei ole tuottaa voittoa, pitää investointilaskelmia tarkastella hieman eri tavalla kuin normaalisti yrityksissä. Yrityksissä investointilaskelmia tehdään siitä näkökulmasta, mikä investointikohteista tuottaa investointiajallaan parhaiten, kun taas Vantaan hautaustoimessa täytyy tarkastella, mikä investointikohteista tuo säästöä eniten tai mikä palvelee käyttötarkoitusta parhaiten.

Investoinnit linkittyvät yrityksen strategiaan. Investointien täytyy olla johdonmukaisia strategian kanssa, tai muuten investointi on turha. Investointien ajoitus on myös tärkeä, oikeaan aikaan tehty investointi ei tuota turhia kuluja. Esimerkiksi tyhjä toimistorakennus sitoo turhaan varoja itseensä. Investointien ajoituksessa on myös otettava huomioon kassavirtojen ajoittuminen. (Neilimo & Uusi-Rauva 2012, 206.)

Ennen kuin tehdään investointeja, täytyy tehdä investointitarpeen kartoitus. Onko investoinnille oikeasti tarvetta, riittävätkö nykyiset resurssit ilman investointeja tai millainen on mahdollisen investoinnin tarve? Liian isot investoinnit, turhien investointien tapaan, tuovat ylimääräisiä kuluja. Siksi pitää kartoittaa esimerkiksi uuden toimistotilan tarvittava koko. (Neilimo & Uusi-Rauva 2012, 207.)

Investointeja on kahdenlaisia: rahoitus- ja reaali-investointeja. Rahoitusinvestoinneissa investoidaan rahoitusarvopapereihin, kuten obligaatioihin eli sijoituslainoihin. Reaali-investoinneissa investoidaan tuotannontekijöiden hankkimiseen, kuten toimistotiloihin tai koneisiin. Reaali-investoinnit voidaan jakaa vielä kahteen alempaan ryhmään uusinvestointeihin eli reaali-pääoman lisäämiseen ja korvausinvestointeihin eli vanhan investoinnin korvaaminen uudella (Neilimo & Uusi-Rauva 2012, 207–208.).

Investoinnit ovat kuin projekteja. Jokaiseen investointiin kuuluu tarve, esitutkimus, suunnittelu ja toteutus. Jokainen vaihe on tärkeä ja jokainen vaihe aiheuttaa kustannuksia. Investointilaskelmia tehdessä ei siis pidä keskittyä vain investoitavan hankin-

nan kuluihin, vaan täytyy ottaa myös huomioon, että investointeihin käytetään myös organisaation resursseja, jotka aiheuttavat kuluja. Tästä syystä kannattaa käyttää ns. kustannusohjausta, jonka tavoitteena ovat mahdollisimman pienet investoinnin kulut. Kustannusohjauksen idea on suunnitella etukäteen investoinnin tarvitsemat kustannukset, tehdä koko investointiprojektille budjetti, optimoida aikataulu ja kustannukset, huomioida kassavirrat kassavirtalaskelmalla, kustannusten raportointi ja lopulliset ohjauspäätökset. (Neilimo & Uusi-Rauva 2012, 211.)

Investoinnin eli projektin etenemistä ja kustannuksia on seurattava aktiivisesti, jotta ollaan tietoisia mahdollisista eroavuuksista budjetoituun projektiin nähden. Valvonta kannattaa hoitaa ennakoivasti ja ohjaavasti, jolloin lopputulokseen voidaan vielä vaikuttaa projektin edetessä. Tätä varten on olemassa erilaisia ohjelmia ja laskelmamalleja, jotta projektin eteneminen ja sen mukaiset kustannukset ovat seurattavissa ja hallittavissa. Niillä seurataan, onko projekti aikataulussa ja ovatko kustannukset samassa linjassa budjetoidun kanssa. Aika- ja kustannuseurannan yhdistämiseksi on olemassa mm. Cost and Schedule Control Systems Criteria -menetelmä. Sillä pystytään seuraamaan, etenevätkö kustannukset ja projekti kuten on suunniteltu. **Kustannusero** tarkoittaa, ovatko kustannukset pysyneet budjetoidussa. Se saadaan, kun tehdyn työn budjetoidut kustannukset vähennetään toteutuneilla kustannuksilla. **Aikatauluero** pystytään lukemaan, ovatko kustannukset olleet samanlaiset projektin eri vaiheissa kuin on suunniteltu. Aikatauluero saadaan vähentämällä tehdyn työn budjetoiduista kustannuksista aikataulun mukaan budjetoidut kustannukset. Kummassakin erolaskelmassa tuloksen etumerkki näyttää toteutuneiden kulujen suunnan; positiivinen luku kertoo kulujen olevan budjetoitua pienemmät, kun taas negatiivinen kertoo kulujen olevan suuremmat kuin mitä on budjetoitu. Tällä menetelmällä pystyy helposti seuraamaan projektin kuluja. (Neilimo & Uusi-Rauva 2012, 212–213.)

Vantaan seurakuntien hautauspalveluiden pääinvestointi tulee olemaan hautausmaa-alueen laajennuksen suunnittelu ja rakentaminen. Hautauspalveluilla on omistukseensa rakentamiseen soveltuvia maa-alueita, jotka riittävät hyvin vuoteen 2030 asti, joten maa-alueen hankintaan ei tarvitse tulevana vuosina investoida, vaan alueen rakentamiseen. Hautausalueiden laajentamisen vuoksi tulee arvioida myös henkilöstön riittävyys. Mahdollinen henkilöstön kasvu voi aiheuttaa toimitilaresurssien puutetta, jolloin vuorostaan toimitilainvestoinnit tulevat ajankohtaisiksi. Näihin investointeihin tulee

valmistautua ajoissa, joten tarkka selvitystyö on tarpeen resurssien riittävyyden ja jatkuvuuden takaamiseksi.

Investointilaskelmia tehdään, jotta pystytään erottamaan hyvä sijoitus huonosta. Investointilaskelmilla voidaan myös vertailla eri investointikohteita toisiinsa ja kartoittaa organisaation kannalta parhain investointikohde. Investointilaskelmia on erilaisia, ja ne kaikki palvelevat hieman eri tarkoitusta. Joku haluaa tietää investoinnin reaaliarvon tulevaisuudessa, ja toinen taas paljonko investointi tuottaa vuosittain voittoa. (Neilimo & Uusi-Rauva 2012, 213.) Vantaan seurakuntien hautauspalvelut eivät hae investoinniltaan voittoa, vaan mahdollisimman edullisen ja parhaiten palvelevan ratkaisun. Vaikka organisaation investoinnilla on muu tavoite kuin rahallinen, ilman laskelmia ei voida arvioida investoinnin kannattavuutta. Julkisen puolen projekteissa käytetään paljon kustannus-hyötyanalyysiä, jolla pyritään määrittämään myös ei-rahallisten asioiden arvoa investointipäätöstä tehdessä. Kustannushyöty-analyysillä pyritään siis määrittämään investointivaihtoehtojen kustannukset sekä hyödyt ja mahdollisesti myös haitat. (Svenström-Vimm 2011, 31.) Kustannus-hyötyanalyysi esitellään tässä työssä investointipäätöksenteon avuksi.

5 TILASTOTIEDE

Investointilaskelmien pohjalle tarvitaan tietoa organisaation investointitarpeista. Vantaan seurakuntien investointilaskelmiin kuuluu isona osana aikaisemman tiedon eli tilastojen tutkiminen ja analysointi. Tilastojen avulla tässä opinnäytetyössä tehdään ennusteet hautausten kehittymisestä vuoteen 2030, joiden avulla voidaan laskea tarvittavien hautapaikkojen määrät ja mahdolliset investoinnit uusiin hautapaikkoihin.

Tilastolliseen tutkimukseen kuuluu kolme eri osa-aluetta. Ensin suunnitellaan, mitä tutkitaan, miten tutkitaan ja mistä tutkitaan. Tämän jälkeen siirrytään ns. operationaaliseen vaiheeseen, eli itse tutkimuksen tekemiseen ja tulosten analysoimiseen. Kolmas vaihe on lopullisen tutkimustyön tarkistus ja arviointi. (Tilastokeskus 2007, 28.)

Tilastotiede tarkoittaa analysointia ja johtopäätöksien tekemistä tilastoidun tiedon perusteella. Tilastotieteen kvantitatiiviseen tietoon eli tilastoihin liittyy lähes aina epävarmuuksia, minkä vuoksi tilastotiede pyrkii muodostamaan matemaattisia todennäköisyyksiä ja malleja. *Tilastotiede ei ole oppi tilastoista* tai niiden tuotannosta, mutta

sen avulla voi kuitenkin parantaa tilastointia ja oppia parempaa analysointia. (Mellin 2004.)

Tilastojen numeerinen tieto muutetaan reaalisiksi erilaisilla menetelmillä. Tällaisia menetelmiä ovat mm. erilaiset pylväsdiagrammit ja muut kuvaavat kuviot. Tällä tavalla numeerinen tieto on helpompaa analysoida ja analysoija saa käsityksen ilmiöiden mittasuhteista toisiinsa tai johonkin muuhun vertailukohteeseen. Tilastoihin liittyy lähes aina jonkinlaista epävarmuutta, joka voi tapahtua tilastollista mittausta tehdessä tai johtua vaikeasti mitattavasta ilmiöstä. Koska maailma ei kulje tietyn kaavan mukaan, vaan tapahtumiin liittyy paljon satunnaisuutta ja sattumia, pitää ne ottaa huomioon tilastoja analysoidessa. Tämän vuoksi on kehitetty termi: satunnaisilmiö. Satunnaisilmiöstä puhutaan, jos tilastoitavalla ilmiöllä on monia erilaisia tulosvaihtoehtoja. Koska tulosvaihtoehtoja on monia, sattuma määrää, mikä vaihtoehdoista toteutuu. Kuitenkin tällaisissa satunnaisilmiöissä tulokset ovat useamman tuloksen jälkeen säännönmukaisia, vaikka vaihtelua esiintyykin. Satunnaisilmiöitä tapahtuu mm. tilastoissa, jotka sisältävät tietoa luonnontieteellisistä mittauksista, uhkapeleistä tai perinnöllisistä asioista. (Mellin 2004.) Tietoa voi myös kerätä satunnaisilmiönä. Tällöin arvotaan mitattava kohde. Koska arvonta noudattaa todennäköisyyden lakeja, on se hyvä keino kerätä tietoa. (Mellin 2004.)

Tilastotiedettä on kahdenlaista, teoreettista ja soveltavaa. Teoreettisessa tilastotieteessä tehdään todennäköisyyslaskelmia avuksi käyttäen tilastollisia malleja ja soveltavassa tilastotieteessä analysoidaan näiden mallien tuottamaa tietoa. Kumpikin kytkeytyy toiseen ja molempia tarvitaan, jotta tilastollista analysointia voisi tehdä. Soveltava tilastotiede jakautuu taas kahteen omaan pääalueeseensa: Kuvailevaan ja analysoivaan päättelyyn. (Mellin 2004.)

5.1 Kuvaileva tilastotiede ja analysoiva tilastollinen päättely

Kuvaileva analysointi on tilastotietojen välisten suhteiden ja vaikutusten mittaamista. (Tilastokeskus 2007, 83 – 84) Kuvailevan tilastotieteen tunnusmerkki on se, että sen tuloksia voi kuvailla ja esitellä. Kuvaileva tilastotiede ei kuitenkaan tee tuloksien perusteella johtopäätöksiä. Kuvailevan tilastotieteen parhaimpia työkaluja ovat: tilastografiikka, tilastolliset tunnusluvut ja tilastolliset mallit. (Mellin 2004.)

Nimensä mukaan analysoiva päättely tekee päätelmiä kuvailevan tilastotieteen kuvien

ja yhtäläisyyksien mukaan. Tässä kohtaa tilastollista tutkimusta tehdään johtopäätöksiä analysoitavasta ilmiöstä. Analysointivaiheessa tärkeitä työkaluja ovat erilaiset tilastolliset mallit, joita on tehty kuvailevassa tilastotieteessä, sekä tilastollinen testaus. (Mellin 2004.)

5.2 Hautaustoimen käyttämät tilastot

Vantaan seurakuntien hautaustoimessa tilastoidaan mm. hautausten määrät vuosittain koko Vantaan seurakuntayhtymässä kuin myös hautausmaittain. Näistä samoista hautausmaista löytyy myös vapaat hautapaikat, siunaustilaisuuksien määrät ja osallistujien määrät koko Vantaan seurakuntayhtymässä ja hautausmaittain. Tässä työssä käytetään hautausmaista vuosilta 2004–2013 eli yhteensä kymmeneltä vuodelta. Hautausmaistot ovat vain Vantaan seurakuntien omassa käytössä, eivätkä ne ole julkisia. Hautausten määrän lisääntymistä voidaan arvioida ikäjakaumien ja väestöennusteiden kautta.

Koska tämän työn tarkoitus on kartoittaa hautapaikkojen tarve tulevaisuudessa ja niistä aiheutuvat kustannukset, saa tarvittavia lisätietoja laskelmien pohjaksi muista tilastoista. Esimerkiksi tarvittavien uusien hautapaikkojen määrän perusteella voidaan laskea tarvittavat investoinnit ja sitä kautta lisääntyvät pinta-alat, mikä taas tarkoittaa lisääntyvää henkilöstön, kaluston ja toimitilojen tarvetta. Kun resurssien tarve lisääntyy, lisääntyvät myös kustannukset, joten eri tilastojen perusteella voidaan myös laskea oletettavissa olevat kulujen kasvut.

6 VANTAAN SEURAKUNTIEN HAUTAUSTOIMEN NYKYTILANTEEN KARTOITUS

Vantaan väkiluku kasvaa vuosi vuodelta ja väestönrakenne muuttuu. Vantaan seurakuntayhtymälle tehdystä budjetoitikäytäntöjen kehitysselvityksestä selviää, että Vantaan väestön ikääntyessä, houkuttelee pääkaupungin läsnäolo Helsinkiä edullisemmalta seudulta Vantaalle uusia lapsiperheitä. Maahanmuuttajien määrä kasvaa myös koko ajan. Vuonna 2012 Vantaan väestöstä oli 10 % maahanmuuttajia. Maahanmuuttajista kuitenkin harva (vuonna 2012 n. 1000 henkilöä) kuuluu luterilaiseen kirkkoon, joten se on Vantaan seurakunnille sekä menetys että mahdollisuus. Vantaan seurakuntayhtymä pyrkii pitämään jäsenmääränsä vähintään samassa suhteessa Vantaan väkilukuun nähden. Maahanmuuttajat siis laskevat prosentuaalista jäsenmäärää Vantaan väkilukuun nähden, mutta toisaalta maahanmuuttajat voivat kiinnostua luterilaisesta kirkosta

ja liittyä siihen. Väestönrakenteen jatkuvan muuttumisen vuoksi Vantaan seurakuntien täytyy olla herkkä uudistuksille, jotta ne pystyvät tarjoamaan ajanmukaisia palveluja jäsenilleen. (Lätti 2012, 19.)

Kirkosta eroaminen on varmasti kaikkien seurakuntien suurin taloudellinen haaste. Kirkko menettää verotulojaan eronneista jäsenistä. Tästä syystä joustavamman toiminnan tärkeys korostuu: miten voitaisiin käyttää voimavaroja tehokkaammin ja edullisemmin? Vapaaehtoistyö on ollut aina kirkolle tärkeää, ja sen merkitys kasvaa vuosi vuodelta. Moni voimavara ei ole käytössä koko ajan pienevän henkilöstön vuoksi. (Lätti 2012, 19.)

Suomessa syntyy nykyään paljon uusia kuntayhtymiä ja myös pääkaupunkiseudulla on vireillä kuntayhtymän perustaminen. Kuntayhtymän syntyessä seurakuntien rakenteen muuttuvat. Tämä vaatii seurakunnilta paljon valmistautumista uuteen. Tästä syystä toimiva organisaatorakenne on tärkeä, jotta valmistautuminen ja uudistuksien toteuttaminen tapahtuisi mahdollisimman kivuttomasti ja nopeasti. (Lätti 2012, 20.)

Vantaan seurakuntien hautaustoimen kulut ja henkilöstö ovat normaalia seurakuntayhtymää pienemmät, koska Vantaan seurakuntien hautausmaat ovat suhteellisen pieniä ja väestönrakenteen vuoksi hautauksia muita seurakuntayhtymiä vähemmän. Hautauspalveluiden esimiehenä toimii hautaustoimen päällikkö ja hautatoimistossa työskentelee kaksi työntekijää, toimistonhoitaja ja toimistos sihteeri. Itse hautausmailla työskentelee kuusi erityisammattimiestä, kaksi hautausmaa-assistenttia ja vahtimestari-puutarhuri ylipuutarhurin alaisuudessa. Erityisammattimiehet vastaavat kaikista hautaustoista ja hautausmaan yleishoidosta sekä tarvittaessa kappelitoista. Hautausmaa-assistenttien tehtävinä ovat kappelityöt, hautausmaiden toimistotyöt sekä asiakaspalvelu tehtävät. Vahtimestari-puutarhurin tehtäviin kuuluvat kappelityöt ja hoitokaudella vihertyöt sekä tarvittaessa erityisammattimiesten sijaistus. Kesäksi hautausmaille palkataan kesätyöntekijöitä viheraluetöihin sekä määräaikainen erityisammattimies sijaistamaan loma-aikoja. Talvikaudelle palkataan tarvittaessa tuntivahtimestareita hautaus-tilaisuuksia varten. (Vantaan seurakunnat 2011.)

Hautaustoimi saa tuloja hautapaikkojen luovutuksesta ja hautausmaksuista, kuten haudan avaus, peitto ja peruskunnostus. Hautojen hoito hoidetaan erillisen rahaston: hautainhoitorahaston (HHR) kautta. Tässä työssä ei keskitytä hautainhoitorahastoon. Hautaustoimi laskuttaa HHR:a henkilöstökuluista. Hautauspalveluiden hinnoittelu

tarkistetaan vuosittain omakustannusarvion mukaisesti. Tällä varmistetaan se, että hautaustoimen tulot ja menot ovat samassa suhteessa toisiinsa vuodesta toiseen. Hinnoittelussa kuitenkin pyritään pitämään hinnat samoina koko pääkaupunkiseudun alueella.

Hoitokaudesta 2014 lähtien kaikkien hautojen nurmipinta on hoidettu ilman viimeistelyä. Tämä palvelu sisällytetään hautausmaksuun, jossa on eritelty maksun suuruuteen vaikuttavat tekijät. Maksu peritään kerran haudan lunastuksen yhteydessä sekä mahdollisesti hallinta-ajan jatkosopimuksen yhteydessä. Hallinta-aika yhdelle hautapaikalle on 25 vuotta kerrallaan. Ennen vuoden 2014 alkua haudan hoito on kuulunut haudan haltijalle, mikäli hän ei ole tilannut erillistä haudan hoitoa. Nykyään haudan hoidon tilanneille tehdään nurmen siimaus kukkien ympäriltä. Haudan hoitopalveluiden lisäksi HHR tarjoaa kukkahoitoa. Kukkahoitopalveluun kuuluu kukkapesän kunnostus, seurakunnan hankkimien ryhmäkasvien istutus ja hoito, paikkaistutukset tarvittaessa, kukkien poisto kauden päättyessä sekä kukkapesän siistintä. (Vantaan seurakunnat 2011.)

Vantaan ja Helsingin seurakuntayhtymät tekevät jatkuvaa yhteistyötä keskenään. Yhteistyön avulla pystytään pitämään hautausmaksut suurin piirtein samansuuruisina ja käytössä on myös yhteinen krematorio. Yhteisen krematorion hyöty on pienemmät kustannukset seurakuntayhtymää kohden. Krematoriosta maksetut käyttökustannukset jakautuvat käytön mukaan ja investointimaksut jaetaan seurakuntayhtymien kesken tasan. Seurakuntayhtymillä on yhteisen krematorion lisäksi yhteinen tunnustukseton hautausmaa vainajille, jotka eivät ole halunneet tulla haudatuksi evankelisluterilaiselle hautausmaalle. Tunnustuksettomien hautausmaiden käyttökustannukset jaetaan käytön suhteessa ja investoinneista on maksettu 5 vuoden hautausten määrien suhteessa. (Vantaan seurakunnat 2011.)

7 TULEVAISUUDEN ENNUSTAMISTA

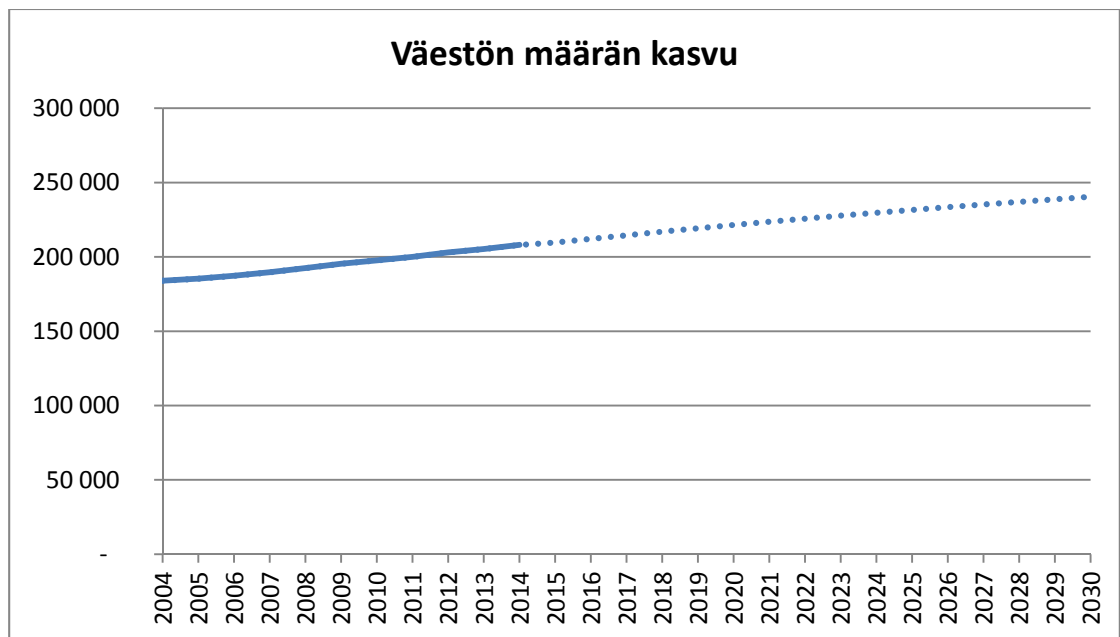
Tässä luvussa käsitellään Vantaan seurakuntien ja sen hautaustoimen kannalta keskeisiä tilastoja, kuten Vantaan väestön kehitys, joka vaikuttaa hautaustoimen kannalta tärkeimpiin tilastoihin eli hautausten määrään, Vantaan seurakuntien jäsenten ja verotulojen kehitystä, jotka ovat iso osa Vantaan seurakuntien tulolähteitä. Nämä tilastot ovat keskeisiä Vantaan seurakuntayhtymän toiminnan suunnittelussa, resurssien tehoon käytön takaamisessa ja budjettien tekemisessä. Strategisessa johtamisessa täytyy

huomioida myös ulkoisia vaikuttavia tekijöitä sisäisten tekijöiden lisäksi, jotta organisaatio pystyy toimimaan tehokkaasti tulevaisuuden haasteiden mukaisesti.

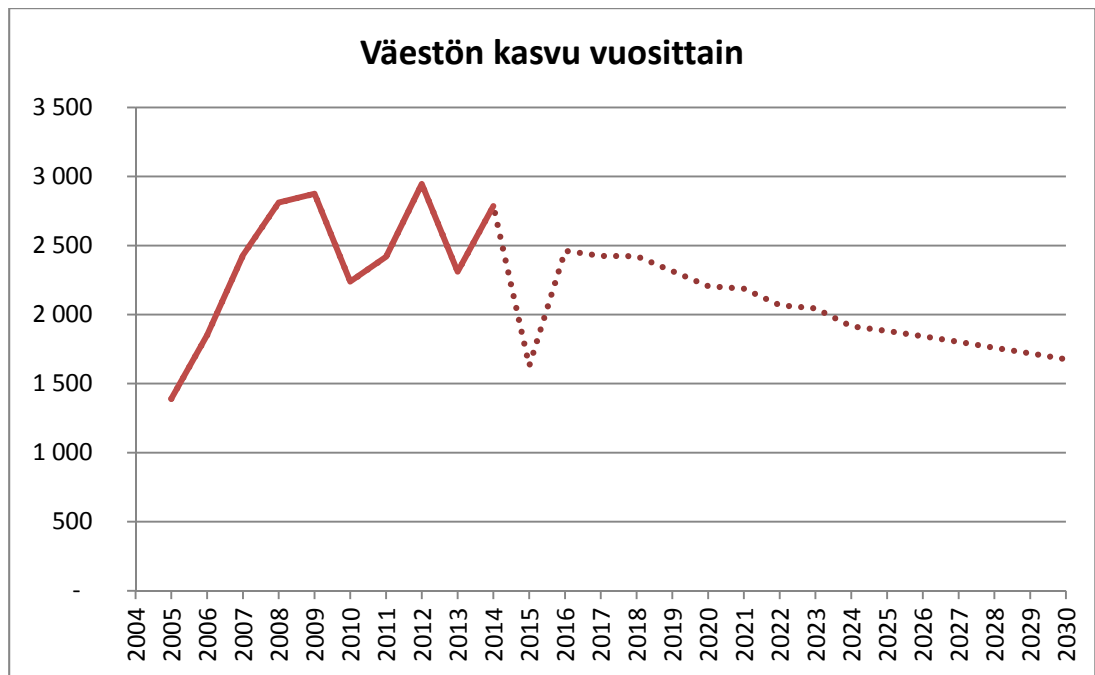
Ennusteet ovat lineaarisia ennusteita, ellei toisin ole mainittu. Lineaaristen ennusteiden perustana on aiempien ilmiöiden eli tässä tapauksessa vuosien, keskiarvojen muutos. Linearisella ennusteella saadaan lineaarinen viiva kuvaamaan ilmiön kehityksen suuntaa ja voimakkuutta.

7.1 Vantaan väestön kehitys

Vantaan seurakuntien tulevaisuuden ennustamiseen vaikuttaa paljon Vantaan väestön määrän muutos. Vantaan väestön määrän muutos vaikuttaa suoraan Vantaan seurakuntien jäsenten määrän muutokseen. Jäsenet taas tarkoittavat verotuloja Vantaan seurakunnille. Vantaan väestön oletetaan kasvavan tasaiseen tahtiin n. 1 % vuosittain (kuva 2). Kasvuun vaikuttavat suurimmaksi osaksi syntyvyyden lisääntyminen ja muuttoliike pienemmistä kaupungeista pääkaupunkiseudulle.

Kuva 2. Vantaan väestön kehitys ja kehityksen ennuste (Vantaan kaupunki 2013)

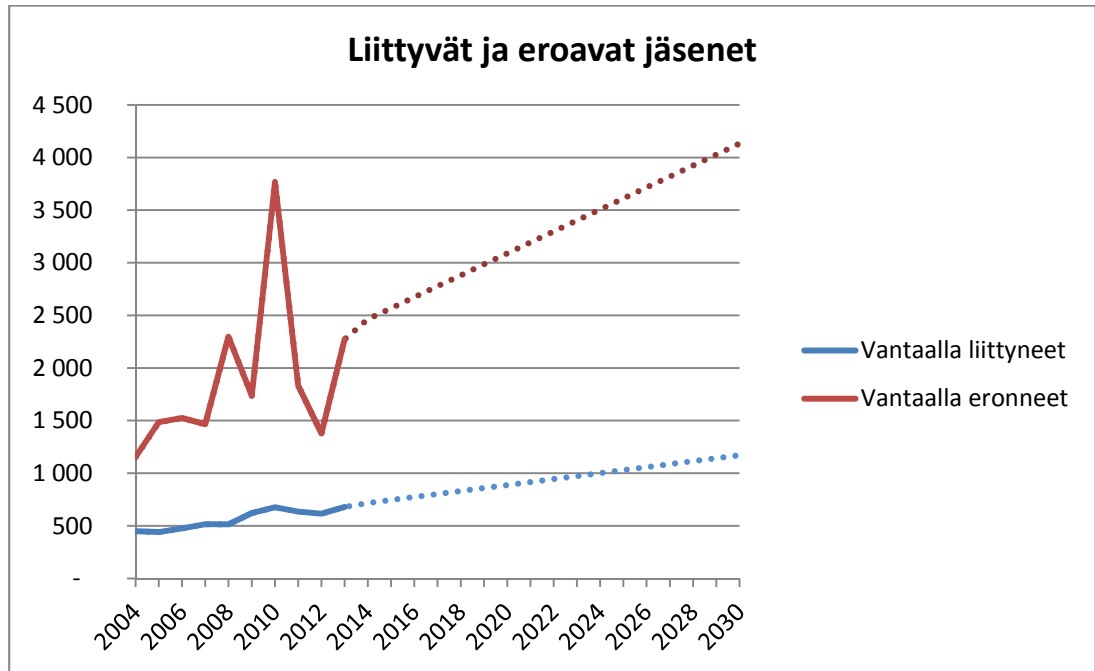
Kuva 3. Vantaan väestönkasvu vuosittain (Vantaan kaupunki 2013)

Kuva 3 kuvaa väestön kasvua vuosittain Vantaalla. Vantaan väestön määrä vuonna 2013 oli 205 312 asukasta. Vuosina 2005–2013 väestön määrä on noussut lähes 2000 asukkaalla. Tämä tarkoittaa noin 11 % nousua. Vuonna 2030 Vantaan kaupunki ennustaa väestön määrän olevan 240 460 asukasta, eli 35 148 asukasta enemmän kuin vuonna 2013. Vuosina 2013–2030 väestö kasvaa yhteensä n. 17 prosentilla. Viimeisenä kymmenenä vuotena (vuosina 2020–2030) kasvu hidastuu, niin prosentuaalisesti kuin määrällisestikin aikaisempiin vuosiin verrattuna ja jää alle yhden prosentin vuosikasvuun. Aikaisempina vuosina vuosikasvu on ollut yli 1 %. Väestön kasvu keskimäärin vuodessa on n. 2200 asukasta.

7.2 Vantaan seurakuntien jäsenten kehitys

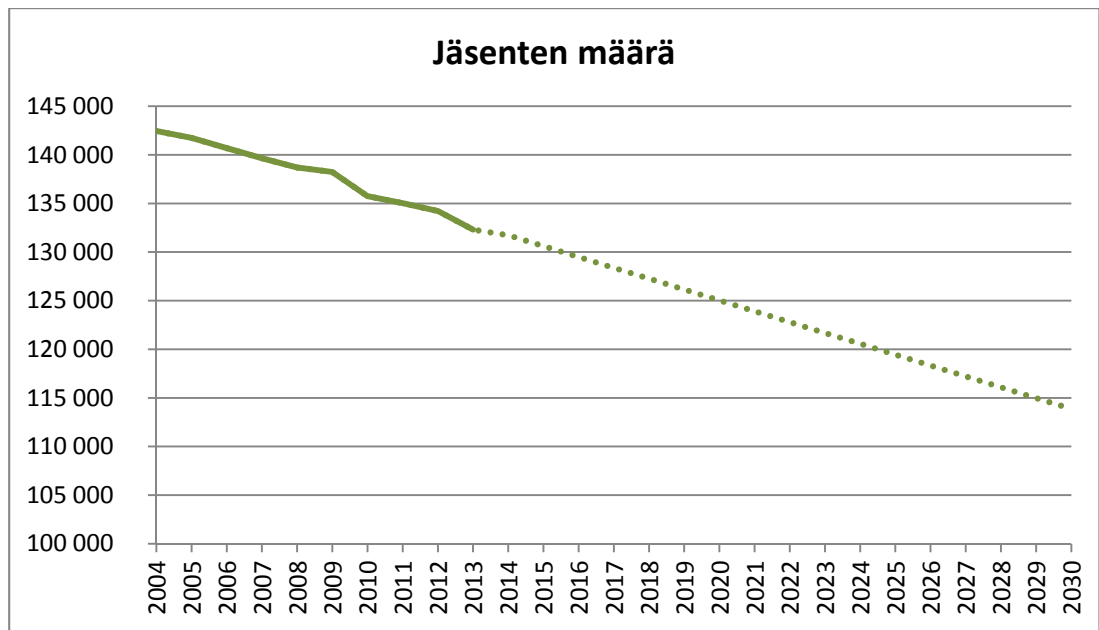
Kirkosta eronneiden määrä on kasvanut viime vuosina vauhdilla. Vuonna 2013 koko Suomen alueella kirkosta erosi lähes 60 000 henkilöä, kun taas kirkkoon liittyi 14 653 henkilöä (Sakasti). Koska kirkkoon kuulutaan nykyään paljon hatarammilla perusteilla, varsinkin nuoren väestön keskuudessa, eroamispäätös on usein helppo ja siten eroamisissa tapahtuu isoja kasvupiikkejä erilaisten ilmiöiden vuoksi. Kirkkoon liittyminen taas on paljon tasaisempaa vuosittain, koska ympäristön ilmiöt eivät vaikuta liittymispäätökseen niin radikaalisti. Vantaalla eronneita vuonna 2013 oli 2209 ja liittyneitä 679. (Vantaan seurakunnat 2014.) Molemmat, niin liittymiset kuin eroamiset

kasvavat pitkällä aikavälillä tasaisesti, mutta eroamisten määrä kasvaa tosin nopeampaa tahtia (kuva 4).

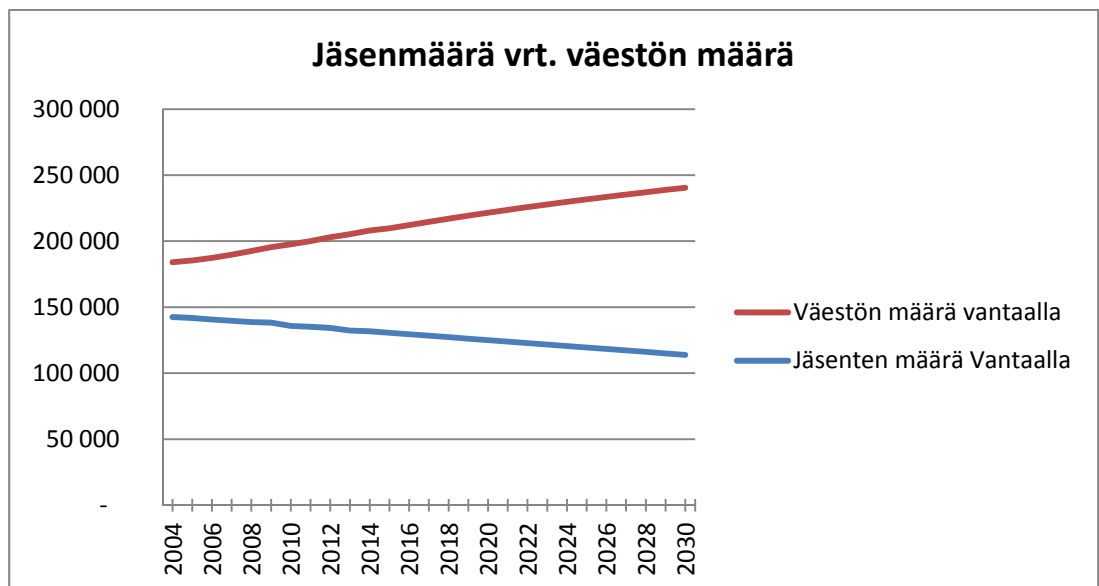

Kuva 4. Vantaan seurakuntaan liittyvien ja eroavien jäsenten ennuste (Vantaan seurakunnat 2014)

Kuvassa 5 näkyy kokonaiskuvana Vantaan seurakuntien jäsenmäärän kehitys. Vuonna 2013 Vantaan seurakunnilla oli 132 310 jäsentä. Vuodeksi 2030 jäsenmäärän on enustettu olevan hieman vajaa 114 000. Vantaan seurakuntien jäsenmäärä verrattuna evankelisluterilaisen kirkon jäsenmäärään, on vuosina 2004–2013 ollut sama 3,2 %.

Kuva 5. Vantaan seurakuntien jäsenmäärän kehitys (Kirkkohallitus)

Kuva 6. Vantaan seurakuntien jäsenmäärä verrattuna Vantaan väestönmäärään vuosina 2004–2030

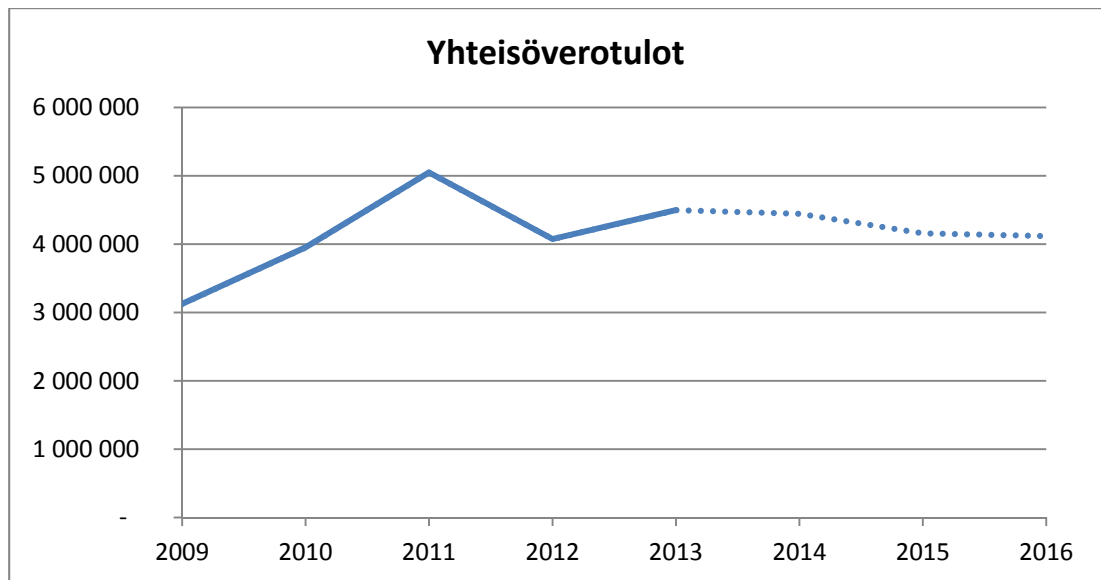
Vantaan seurakuntien jäsenmääriin vaikuttaa Vantaan väestön määrä. Vantaan väestön kasvu hidastaa Vantaan seurakuntien jäsenmäärän pienenemistä. Kuitenkin jäsenmäärät vähenevät suhteessa nopeampaa vauhtia kuin mitä Vantaan väestö kasvaa. Vuonna 2013 Vantaalla oli Vantaan seurakuntien jäseniä 205 312, mikä tarkoittaa sitä, että kirkkoon kuului 64,4 % vantaalaisista. Vuoden 2030 ennuste on, että kirkkoon kuuluu 47,4 % Vantaan väestöstä. Väestön kuuluminen kirkkoon vähentyy siis tasan 17 prosenttiyksiköllä ja 73 000 jäsenellä vuosina 2013–2030 (kuva 6).

7.3 Verotulojen kehitys

Kirkollisveroprosentti on Vantaalla 1 %, ollen koko Suomen alhaisin. (Vantaan seurakuntien www-sivut) Kirkollisverotulot ovat vaihdelleet Vantaan seurakunnissa viimeisen viiden vuoden aikana 25 650 000 ja 25 270 000 välillä ja ovat olleet samana aikana keskimäärin 25 447 757 euroa. Vantaan seurakunnat ovat tehneet ennusteen vuosille 2014–2016 kirkollis- ja yhteisöveron määrästä ja ennustaneet kirkollisveron laskevan seuraavina tilivuosina hieman alle 25 miljoonaan euroon. Ennusteen mukaan vuonna 2016 Vantaan seurakuntien kirkollisverotulot ovat 24 964 000 euroa, joka on 483 757 euroa vähemmän kuin vuosien 2009–2013 keskiarvo. (Vantaan seurakunnat 2013.)

Kirkollisveron suuruus vantaalaiselle Vantaan seurakuntien jäsenelle on ollut viime vuosina keskimäärin 189,02 euroa. Jotta kirkollisverotulot pysyisivät samansuuruisena vuonna 2016 kuin 2013, täytyisi kirkollisveroprosenttia nostaa 1,02 prosenttiin, eli jäsenelle tulisi keskimäärin maksettavaksi veroa 196,52 euroa vuodessa. Korotus keskimäärin yhdelle jäsenelle olisi siis 7,50 euroa vuodessa. (Vantaan seurakunnat 2013.)

Kirkollisverotulojen lisäksi seurakunnat saavat toista verotuottoa, yhteisöveroa, joka jaetaan seurakuntien kesken. Yhteisöveroa maksavat mm. suomalaiset yritykset. Vantaan seurakuntayhtymän hautaus toimi rahoitetaan yhteisöverotulolla ja asiakkailta perittävillä maksutuotoilla. Yhteisöverotulot Vantaan seurakuntayhtymässä olivat vuonna 2013 4,5 miljoonaa euroa. Keskimäärin vuosina 2009–2013 yhteisöveron määrä on ollut 4 178 564 euroa. Vuoden 2016 yhteisöverotulot Vantaan seurakunnat on ennustanut olevan 4 120 000 euroa, joka on 58 564 euroa vähemmän kuin vuosien 2009–2013 keskiarvo (kuva 7).

Kuva 7. Yhteisöverotulot ja sen ennusteet Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2009–2016

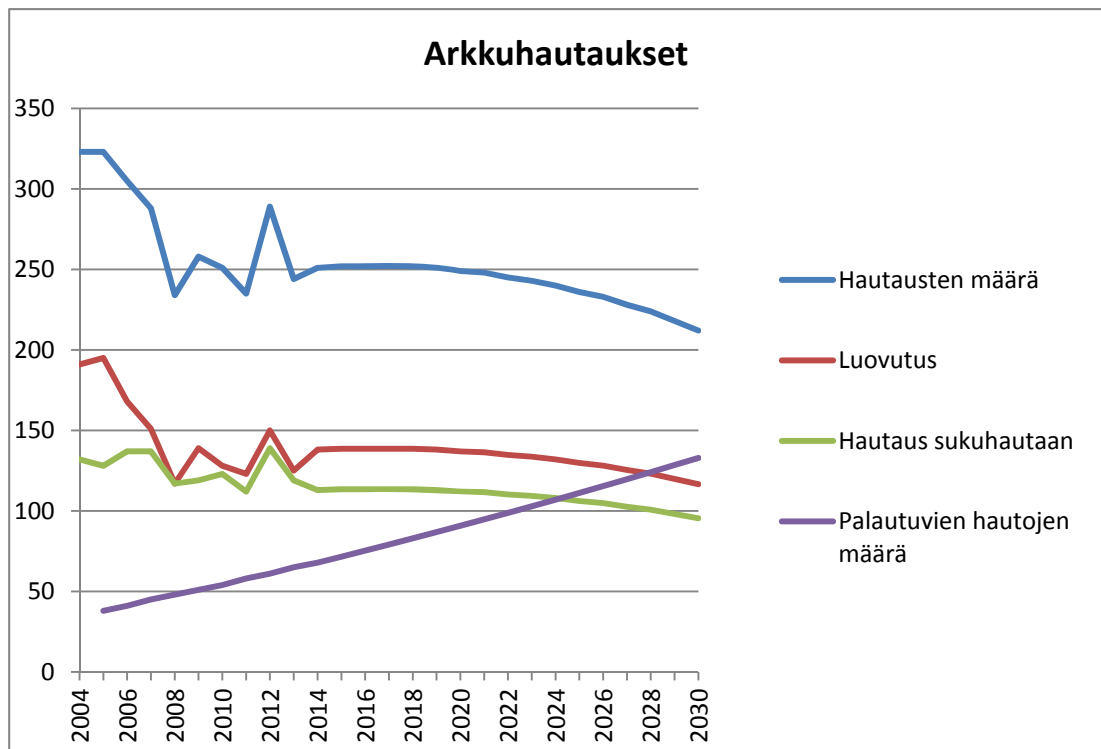
Yhteisövero on kuitenkin vaikeasti ennustettavissa oleva tulon lähde, joten sisäministeri Päivi Räsänen on ehdottanut yhteisöveron korvausta lakisääteisellä valtionavustuksella. Lakisääteinen valtionavustus kirkolle olisi vuosittain minimissään 114 miljoonaa euroa ja sitä nostettaisiin kuluttajaindeksiin mukaan. Kirkon verokustannuksiakin pienennettäisiin 6 miljoonalla eurolla. Lakisääteisellä valtionavustuksella helpotettaisiin kirkon tulojen ennustamista ja siten myös talouden suunnittelu ja ennustaminen tulisi helpommaksi. Jos lakiehdotus hyväksytään, laki tulee voimaan vuoden 2015 alusta, mutta toteuttaminen tapahtuisi vasta vuoden 2016 alussa. (Kirkon tiedotuskeskus 2014.)

7.4 Vantaan seurakuntien hautausten kehitys vuosina 2004–2030

Vantaan seurakunnilla on viisi hautausmaata: Helsingin pitäjän kirkon hautausmaa, Ruskeasannan hautausmaa, Hämeenkylässä kirkon hautausmaa, Korson kirkon hautausmaa ja Helsingin seurakuntayhtymän kanssa yhteinen Honkanummen tunnustukseton hautausmaa. Pääosin hautaukset tehdään neljälle ensimmäiselle hautausmaalle, koska tunnustuksettomalle hautausmaalle tehdään hautauksia vain muutama vuodessa. Sen vuoksi tässä työssä ei käsitellä tunnustuksettoman hautausmaan hautauksia.

Hautauksia tehdään pääosin kahdenlaisia: arkku- ja tuhkahautauksia, joista tuhkahautaukset jakautuvat vielä kahteen omaan hautaustapaansa: normaalit tuhkahautaukset ja

hautaukset tuhkana muistolehtoon. Tuhkahautauksen ja muistolehtohautauksen ero on siinä, että tuhkahaudalla on oma nähtävissä oleva hautapaikkansa hautausmaalla. Muistolehdoissa tuhka haudataan muistolehtopaikalle, mutta vain Vantaan seurakuntien henkilökunta on tietoinen tarkasta hautapaikasta. Muistolehdossa vainaja voi saada nimensä muistoseinälle, mistä muistolehdon nimi tulee. Tässä työssä tuhkahautauksilla tarkoitetaan normaalia tuhkahautautusta. Normaalien tuhkahautauksien hautapaikasta käytetään termiä tuhkahautapaikka ja muistolehtohautauksien hautauspaikasta muistolehtosija.

Kuva 8. Arkkuhautauksien kehitys Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2004–2030 (Liite 1)

Kuvassa 8 on esitetty arkkuhautauksien kehitystä. Tiedot ovat peräisin Vantaan seurakuntien hautausilastoista vuosilta 2004–2013. Luvuissa ei ole huomioitu Honkanummen tunnustuksetonta hautausmaata. Arkkuhautauksien ennuste on suoraan kopioitu Vantaan seurakuntayhtymän ennusteesta kuolleiden määrästä ja hautauksien määrästä Vantaalla vuosina 2010–2030. Arkkuhautauksien määrän -ennusteiden keskiarvo on 240 arkkuhautautusta/vuosi. Arkkuhautauksiin tulee jatkossakin varautua, erilaisten hautauskulttuurien vuoksi, esimerkiksi muslimit ja romanit suosivat arkkuhautautusta.

Arkkuhautausten määrän vakiintumisen vuoksi arkkuhautausten määrä ei laske lineaarisesti, vaan se pysyttelee yli 200 arkkuhautauksessa vuosittain, ainakin vuoteen 2030 asti.

Sukuhautoilla tarkoitetaan olemassa olevaan sukuhautaan hautaamista. Sukuhautoihin haudattavien määrä on laskettu olevan arkkuhautausten määrän ennusteesta 45 % vuosittain, jossa Vantaan seurakunnat ovat sen olettaneet pysyvän vuoteen 2030 asti.

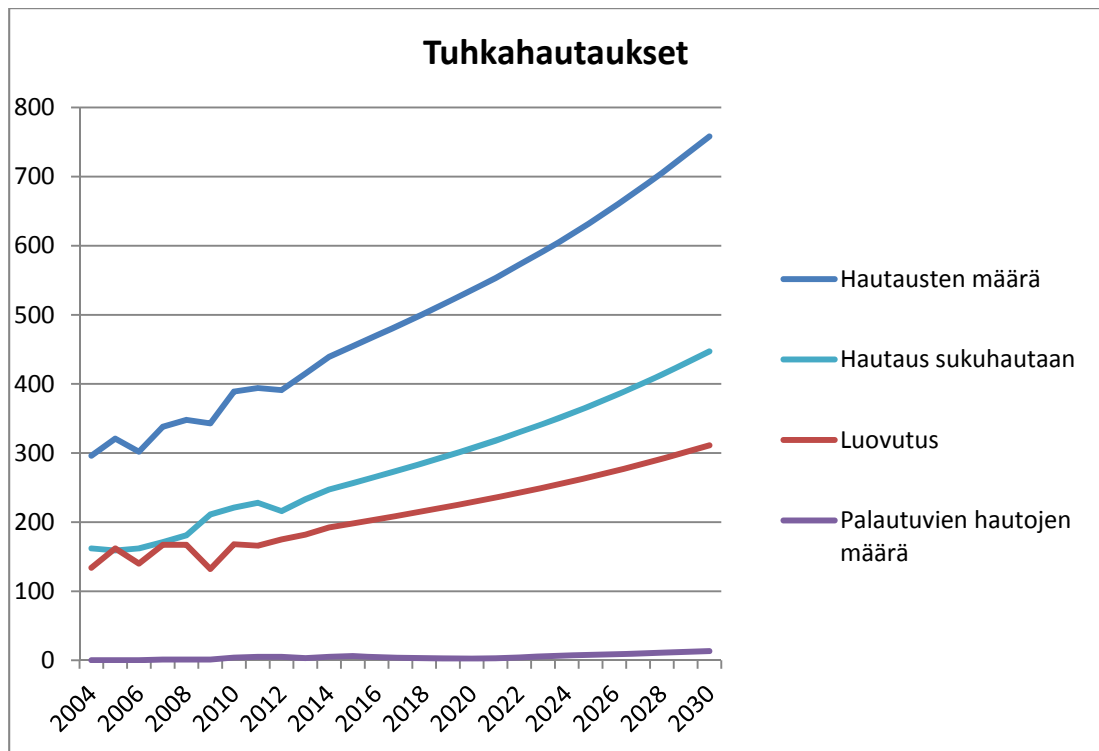
Luovutetuilla hautapaikoilla (= luovutus) tarkoitetaan hautapaikkojen luovutusta käyttöön. Luovutettu hautapaikka voi olla aikaisemmin käytössä ollut tai aivan käyttämätön.

Palautuvilla haudoilla tarkoitetaan hautojen siirtymistä takaisin seurakunnan hallintaan. Hautoja voi palautua kahdesta syystä. Haudan hallinta-aika voi olla loppunut eli hauta palautuu hallinta-ajan päättyessä seurakunnalle (= hallinta-ajankuulutukset) tai hautaa ei ole hoidettu, jolloin seurakunnalla on oikeus siirtää hauta omaan hallintaansa (= hoitamattomuuskuulutus). Palautuvat haudat voidaan luovuttaa uudestaan. Palautuvissa haudoissa täytyy kuitenkin ottaa huomioon, että kaikkia käytössä olevia arkkuhautapaikkoja ei voida luovuttaa uudestaan arkkuhautana, koska esimerkiksi kaivukoneiden pääsy haudalle vaatisi viereisten hautojen muistomerkkien siirtämistä. Nämä haudat luovutetaan seuraavan kerran todennäköisesti uurnahautapaikkoina käyttösuunnitelman salliessa. (Laamanen 2014.)

Arkkuhautaukset ovat olleet vielä 90-luvun lopussa suosituin hautaustapa Vantaan seurakuntien hautausmailla, mutta arkkuhautausten suosio on laskenut 90-luvun alusta lähtien. Arkkuhautausten määrän kehitystä todentaa kuvan 7 ylin käyrä. Vuonna 2013 kaikista hautauksista arkkuhautauksia oli n. 32 % ja ennusteen mukaan vuonna 2030 arkkuhautauksia kaikista hautauksista on 18 %.

Uusien hautojen luovutus vähenee arkkuhautausten vähenemisen vuoksi. Sukuhautoihin hautaamisen oletetaan olevan n. 45 % vuosittain, joka se on suurin piirtein tähänkin mennessä ollut. (Vantaan seurakuntayhtymä 2008)

Palautuvien hautojen määrän kasvu johtuu hautausten määrän lisääntymisestä vuosittain, mikä näkyy vanhojen hallinta-aikojen päättymisen määrässä.

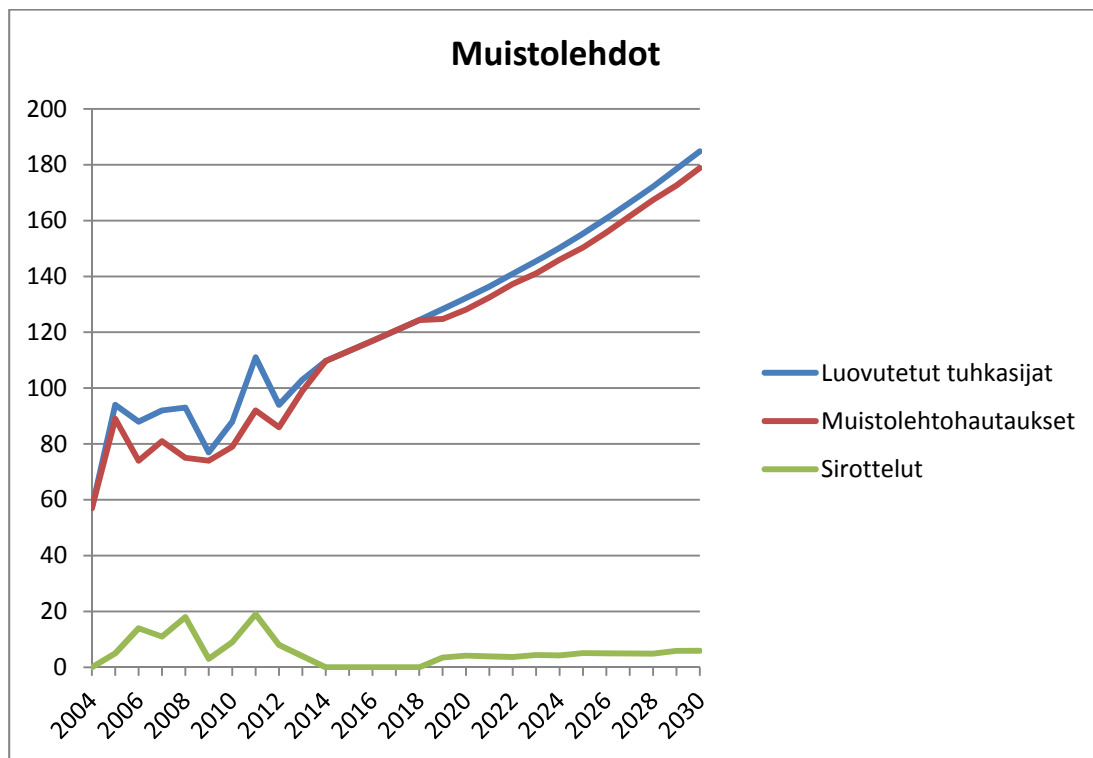
Kuva 9. Uurnahautausten kehitys Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2004–2030 (Liite 2)

Luvut eivät sisällä muistolehtoja. Vantaan seurakuntien tekemät tuhkahautausten ennusteet vuodelta 2011 tuhkahautojen riittävydestä olivat määriltään isompia, kuin mitä todelliset hautausten määrät olivat vuosina 2012 ja 2013. Tästä syystä tuhkahautausten uudet ennusteet (kuva 9) ovat maltillisempia kuin aikaisemmat ennusteet. Hautaukset sukuhautoihin ja tuhkana muistolehtoon hautausten yhteismäärän on oletettu nousevan 67 % kaikista tuhkahautauksista vuoteen 2030. Hautaukset sukuhautaamaan on siis laskettu vähentämällä kaikkien hautausten 67 prosentista muistolehtojen ennusteet, jolloin on saatu sukuhautojen osuus 67 %:sta.

Tuhkahautausten määrä taas oletettavasti kasvaa. Tuhkahautausten raju kasvu, verrattuna arkkuhautausten rauhallisempaan laskuun, johtuu haudauksien määrien lisääntymisestä. Suuret ikäluokat vanhenevat, joten myös hautausten määrät kasvavat. Vuonna 2013 tuhkahautauksia oli kaikista haudauksista lähes 55 % kun taas vuoden 2030 ennuste on 66 %.

Tuhkahautapaikkojen luovutus ja sukuhautoihin hautaaminen kasvavat hautausten määrän kasvun suhteessa. Tuhkauurnia voidaan haudata myös arkkuhautojen kanssa samaan hautaan arkkujen päälle. Kaikki sukuhautaamaan haudatut uurnat eivät siis vält-

tämättä ole tuhkasukuhautaan haudattuja. Palautuvien uurnahautojen määrä on pieni nuoresta uurnahautakannasta johtuen.

Kuva 10. Tuhkana muistolehtoon hautausten kehitys Vantaan seurakuntayhtymässä vuosina 2004–2030 (Liite 3)

Sirotteluja, eli muistolehtohautauksia luovuttamatta hautasijaa, tehtiin vuonna 2013 kolmella Vantaan seurakuntien hautausmaalla: Ruskeasannan, Hämeenkyllän ja Korson hautausmailla. Vuoden 2013 lopussa Ruskeasannan hautausmaalla sirottelut kuitenkin on lopetettu kuten myös Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla vuonna 2014. Sirotteluja ei suunnitella tehtävän ollenkaan vuosina 2014–2018.

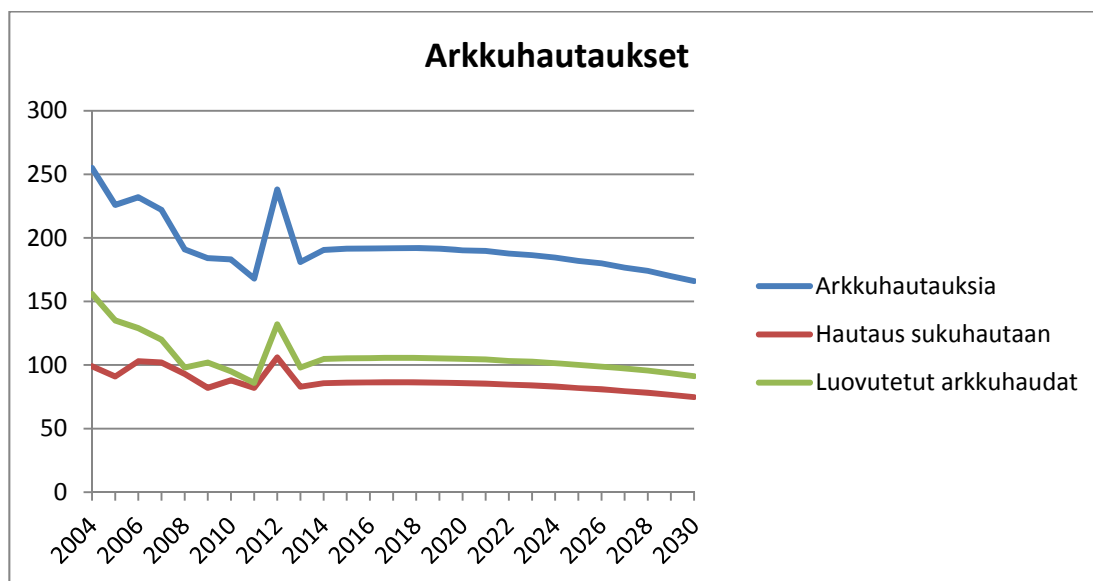
Muistolehtohautausten määrä kasvaa kuolleiden määrän kasvaessa ja tuhkahautausten suosion noustessa. Muistolehtohautausten suosiota kasvattaa myös alhaisempi hinta muihin hautaustapoihin verrattuna (kuva 10).

7.5 Vantaan seurakuntayhtymän hautausten kehitys hautausmaittain

Kaikkien hautausmaiden toteutuneet hautaukset on saatu vuosien 2004–2013 hautaus-tilastoista, mikäli muuta lähdettä ei ole mainittu.

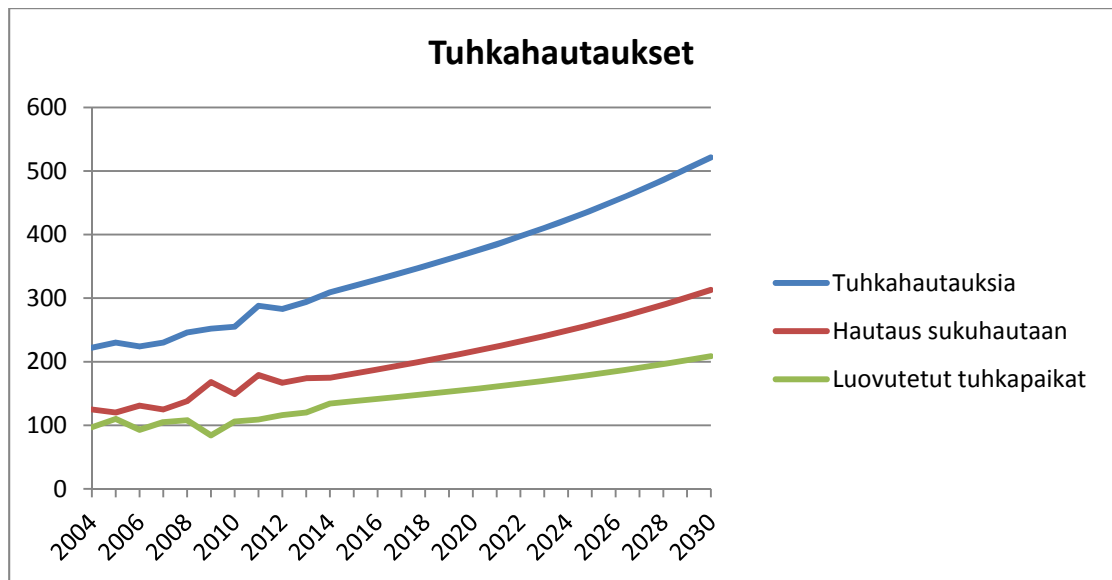
7.5.1 Helsingin pitäjän kirkon hautausmaa

Alla olevassa kuvassa (kuva 11) esitellään arkkuhautauksen kehitystä Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla. Arkkuhautauksia on ennusteen mukaan 166 kappaletta vuonna 2030, kun vuonna 2013 arkkuhautauksen määrä on ollut 181. Laskua arkkuhautauksen määrässä Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla tapahtuu 15 kappaleella eli n. 27 %. Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalle haudataan n. 76 % kaikista arkkuhautauksista.

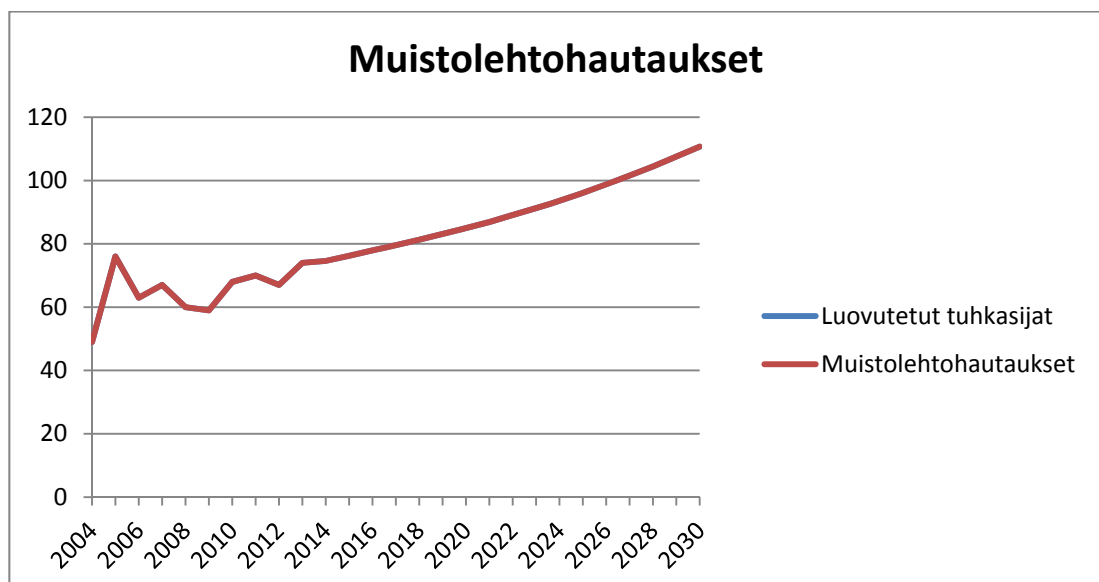
Kuva 11. Arkkuhautauksen kehitys Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 4)

Kuvassa 12 (alla) esitellään tuhkahautauksen kehitystä Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla. Kaikista tuhkahautauksista Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalle haudataan keskimäärin n. 70 % (pl. muistolehtohautaukset). Vuonna 2030 tuhkahautauksia tehdään ennusteiden mukaan 522 kappaletta eli 228 kappaletta enemmän kuin vuonna 2013. Vuodesta 2013 nousua tuhkahautauksen määrässä tapahtuu 78 %.

Kuva 12. Tuhkahautausten kehitys Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 5)

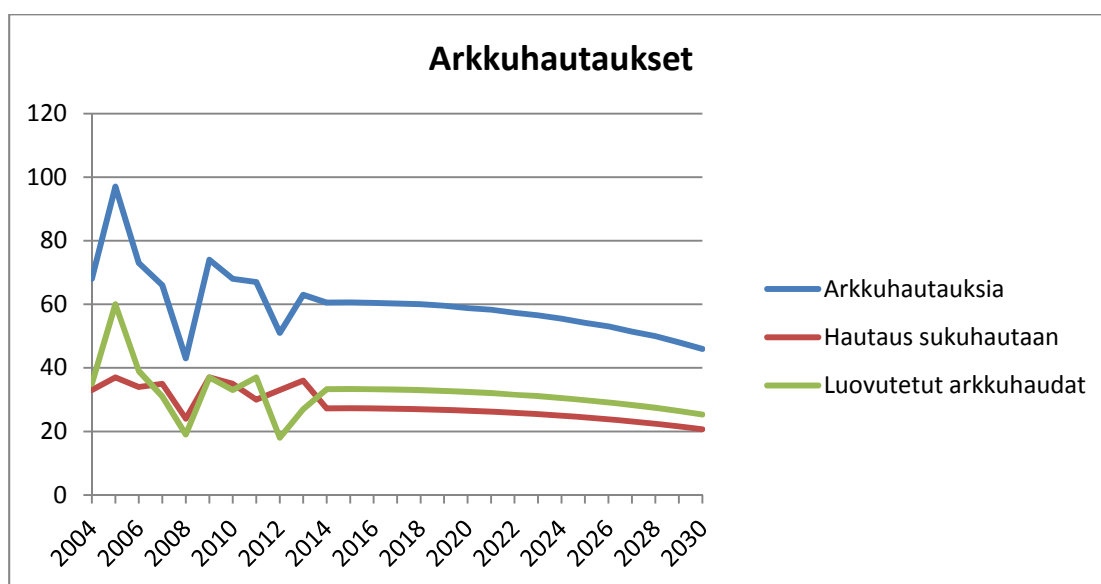
Kuvassa 13 esitellään tuhkana muistolehtoon hautausten kehitystä Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla. Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalle haudataan keskimäärin n. 63,5 % kaikista muistolehtohautauksista. Vuonna 2030 muistolehtohautausten määrän ennustetaan olevan 111 kappaletta kun vuonna 2013 muistolehtohautauksia oli 74 kappaletta. Nousua hautausten määrässä tapahtuu vuodesta 2013 noin 50 %.

Kuva 13. Tuhkana muistolehtoon hautausten kehitys Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 6)

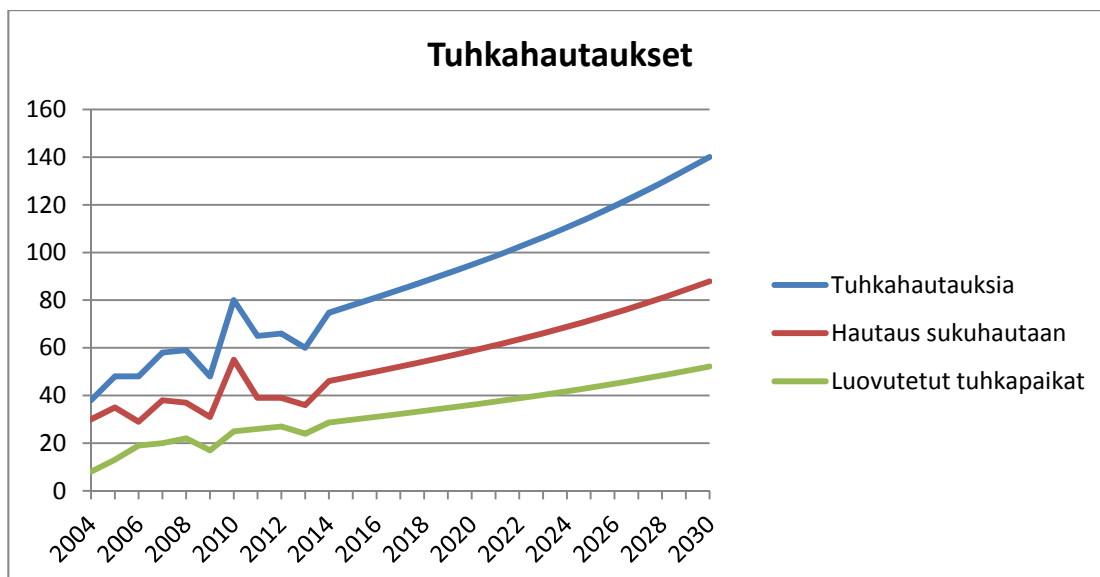
7.5.2 Ruskeasannan hautausmaa

Alla olevassa kuvassa (kuva 14) esitellään arkkuhautausten kehitystä Ruskeasannan hautausmaalla. Ruskeasannan hautausmaalle haudataan keskimäärin 24 % kaikista Vantaan seurakuntien arkkuhautoista vuosittain. Vuonna 2013 arkkuhautauksia tehtiin Ruskeasannan hautausmaalla 63 kun vuodeksi 2030 määrän ennustetaan laskevan 43 kappaleeseen. Laskua arkkuhautausten määrässä tapahtuu vuodesta 2013 Ruskeasannan hautausmaalla n. 32 %.

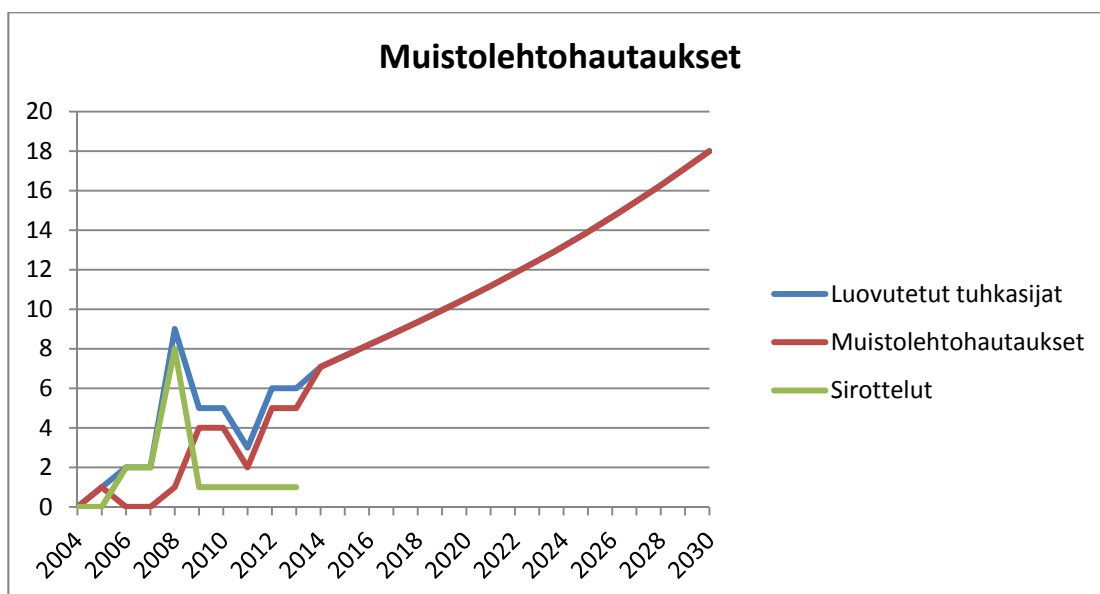
Kuva 14. Arkkuhautausten kehitys Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 7)

Kuvassa 15 esitellään tuhkahautausten kehitystä Ruskeasannan hautausmaalla. Kaikista Vantaan seurakuntien hautausmaiden Tuhkahautauksista Ruskeasannan hautausmaalle haudataan keskimäärin 18 % vuosittain (pl. muistolehtohautaukset). Vuoden 2030 ennusteessa tuhkahautausten määrän ennustetaan olevan 140 kappaletta eli 84 kappaletta enemmän kuin vuonna 2013. Vuosina 2014–2030 tuhkahautausten määrä kasvaa Ruskeasannan hautausmaalla n. 133 %.

Kuva 15. Tuhkahautausten kehitys Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 8)

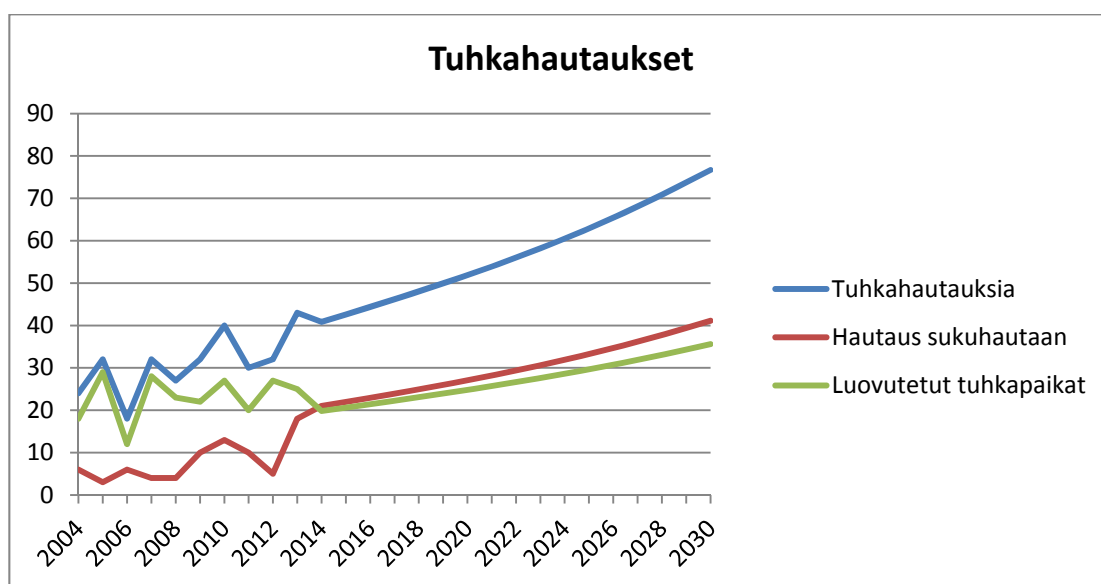
Kuvassa 16 esitellään muistolehtohautausten kehitystä Ruskeasannan hautausmaalla. Kaikista muistolehtoon haudatuista Ruskeasannan hautausmaalle haudataan keskimäärin n. 8 %. Vuonna 2030 muistolehtohautauksia ennustetaan olevan 18 kappaletta, joka on 12 kappaletta kuin vuonna 2013 eli kasvua tapahtuu 200 % vuosina 2014–2030. Sirottelumahdollisuutta ei vuoden 2013 jälkeen ole enää ollut Ruskeasannan hautausmaalla.

Kuva 16. Muistolehtohautausten kehitys Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 9)

7.5.3 Hämeenkyllän kirkon hautausmaa

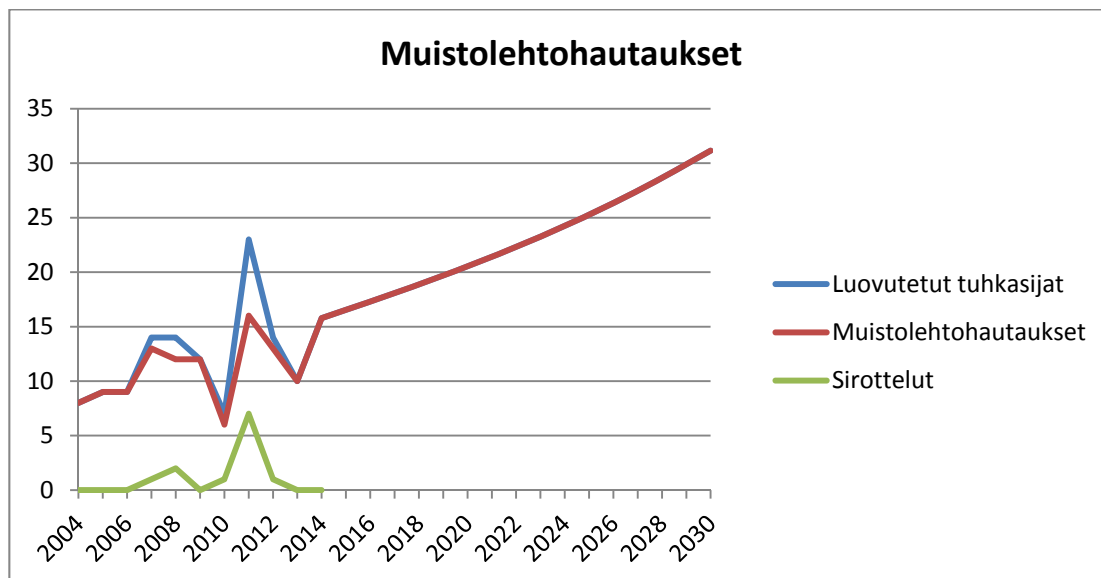
Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla tehdään vain tuhka- ja muistolehtohautauksia. Alla olevassa kuvassa (kuva 17) on esitelty tuhkahautauksen kehitystä Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla. Hämeenkyllän kirkon hautausmaalle haudataan keskimäärin 10 % kaikista tuhkahautauksista (pl. muistolehtohautaukset). Vuonna 2013 tuhkahautauksia oli 43 kappaletta ja vuonna 2030 Hämeenkyllän kirkon hautausmaan tuhkahautauksen määrän ennustetaan olevan 77 kappaletta. Kasvua tuhkahautauksen määrässä tapahtuu n. 79 % vuodesta 2013.

Kuva 17. Tuhkahautauksen kehitys Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 10)

Kuvassa 18 on esitelty muistolehtohautauksen kehitystä Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla. Hämeenkyllän kirkon hautausmaalle haudataan kaikista muistolehtohautauksista keskimäärin n. 16 %. Vuonna 2013 muistolehtohautauksen määrä oli Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla 10 kappaletta ja vuonna 2030 niiden ennustetaan kasvavan 31 kappaaleeseen. Kasvua muistolehtohautauksissa tapahtuu 210 % vuodesta 2013 vuoteen 2030.

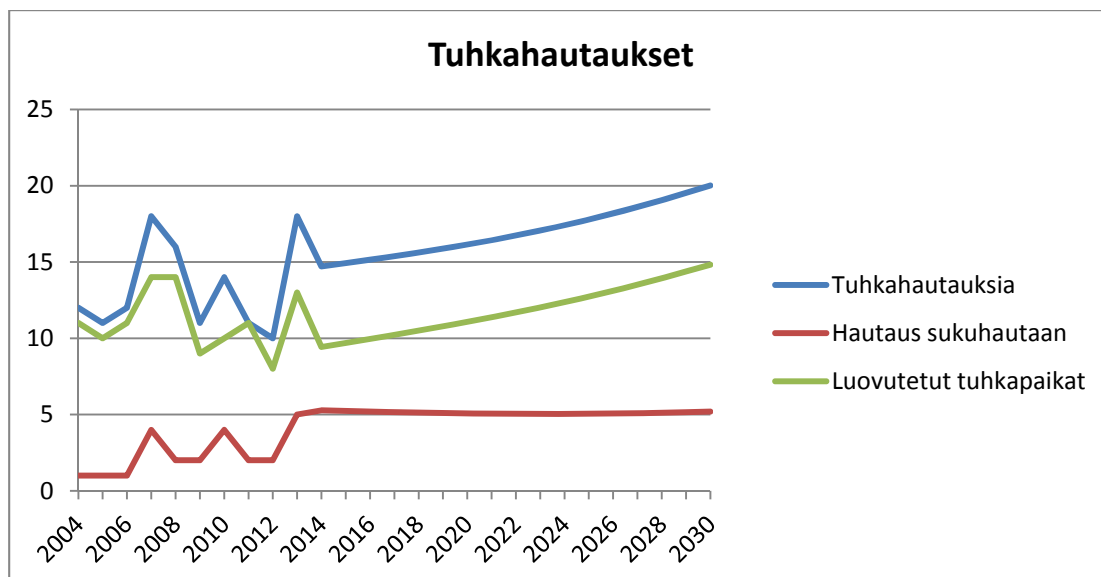
Sirotteluja ei vuoden 2014 jälkeen tehdä Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla. Muistolehtohautauksien ja luovutettujen tuhkasijojen kuvaajat menevät päällekkäin vuoden 2014 jälkeen.

Kuva 18. Muistolehtohautauksien kehitys Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 11)

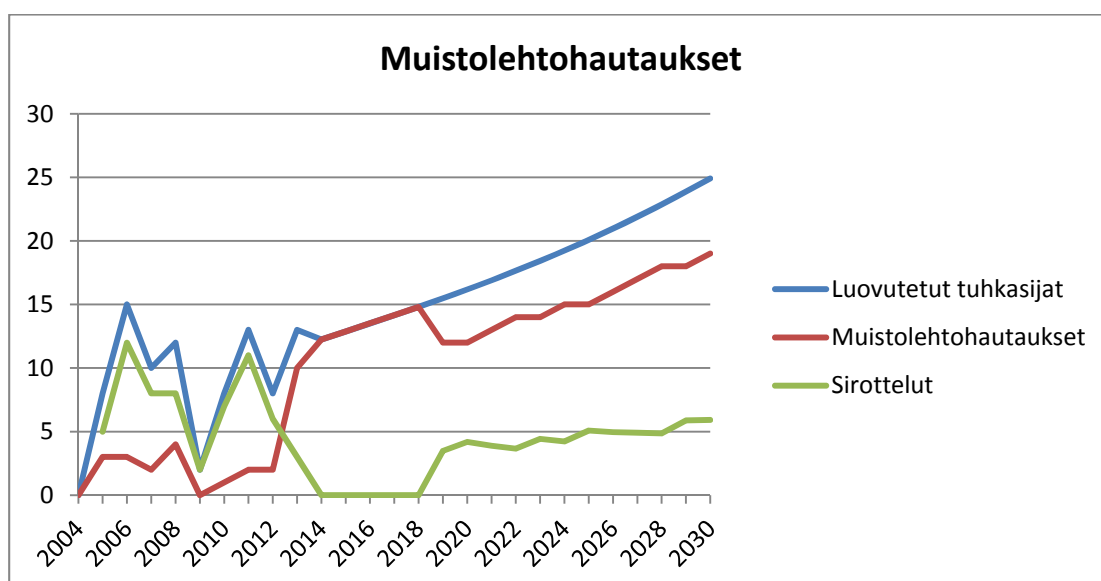
7.5.4 Korson kirkon hautausmaa

Korson kirkon hautausmaalle tehdään vain tuhka- ja muistolehtohautauksia. Kuvassa 19 (alla) on esitelty tuhkahautauksien kehitys Korson kirkon hautausmaalla. Korson kirkon hautausmaalle haudataan 3 % kaikista tuhkahautauksista (pl. muistolehtohautaukset). Vuonna 2013 Tuhkahautauksia Korson kirkon hautausmaalla oli 18 kappaletta ja vuonna 2030 hautausten määrän ennustetaan olevan 20 kappaletta. Nousua tapahtuu vuodesta 2013 n. 11 %.

Kuva 19. Tuhkahautausten kehitys Korson kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 12)

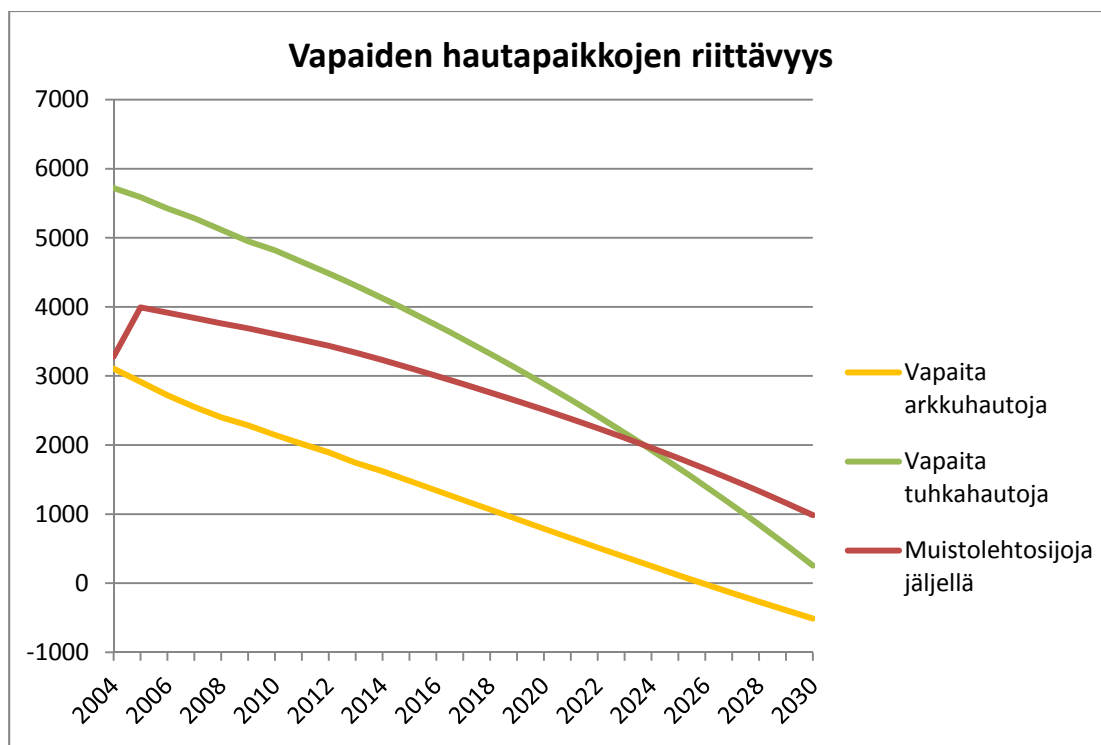
Kuvassa 20 on esitelty muistolehtohautausten kehitys Korson kirkon hautausmaalla. Korson kirkon hautausmaalle haudataan keskimäärin noin 12,5 % kaikista muistolehtohautauksista. Muistolehtohautauksia tehtiin Korson kirkon hautausmaalla vuonna 2013 yhteensä 13 kappaletta ja vuonna 2030 määrän ennustetaan nousevan 25 kappaaleeseen. Nousua vuoden 2013 määrästä tapahtuu n. 92 %. Sirotteluja ei tehdä vuosina 2014–2018.

Kuva 20. Muistolehtohautausten kehitys Korson kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 13)

8 JOHTOPÄÄTÖKSET TILASTOISTA SAADUISTA ENNUSTEISTA

Seuraavaksi on esitelty hautausten kehitys verrattuna hautapaikkakapasiteettiin vuoteen 2030 edellisten selvitysten pohjalta. Laskelmissa ei ole otettu huomioon Honkaniemen tunnustuksetonta hautausmaata sen väärentävän vaikutuksen vuoksi.

Kuva 21. Vantaan seurakuntayhtymän hautapaikkojen riittävyys vuosina 2004–2030 (Liite 14)

Hautapaikkojen riittävyys näyttää paremmalle kuin Vantaan seurakunnan tekemien vuosien 2008 ja 2011 ennusteissa. Syinä tähän ovat tässä työssä tehdyt realistisemmat ennusteet ja tunnustuksettoman hautausmaan kokonaan pois jättäminen laskelmista. Aikaisempien ennusteiden hautausten määrät olivat suuremmat kuin toteutuneet hautaukset vuosina 2009–2013. Myös hautapaikkojen luovutukset ja vanhoihin sukuhautauksiin hautaukset olivat ennusteissa suuremmat kuin toteutuneet.

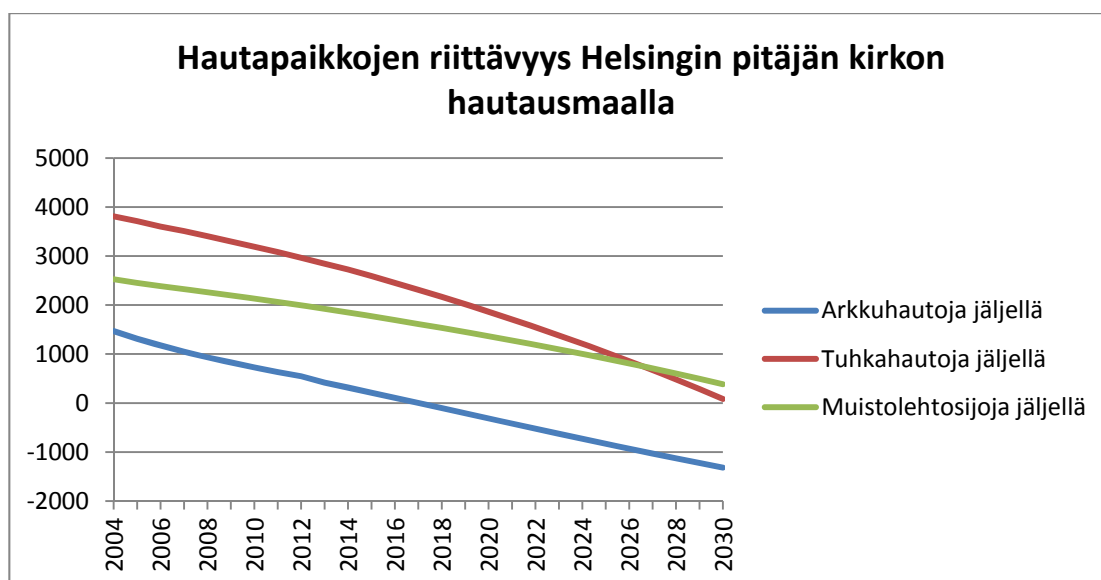
Vantaan seurakuntien kokonaishautausten määrään ei ole laskettu tunnustuksettoman hautausmaan hautauksia, kuten Vantaan seurakunnat itse oli tehnyt ja joka väärentää tilastoja, koska tunnustuksetonta hautausmaata ei ole kuitenkaan otettu huomioon vapaiden hautapaikkojen määrässä. Tämän vuoksi tunnustuksetonta hautausmaata kannattaa käsitellä omana osionaan koko Vantaan seurakuntien hautaustilastoissa ja esi-

tellä hautaustilastoissa kuten tuhkahautaukset ja muistolehtohautaukset, eli muiden hautausmaiden hautaukset ja tunnistuksettoman hautausmaan hautaukset allekkain ja tehdä yhteenveto kaikista arkku- ja tuhkahautauksista yhteensä. Tämä helpottaisi tilastojen lukemista ja ymmärtämistä. Tunnistuksettomalla hautausmaalla tapahtuu vain muutama hautaus vuodessa, mutta arkkuhautapaikkoja siellä on 968 kpl ja urnapaikkoja 448 kpl. Vantaan seurakuntayhtymä on arvioinut arkkupaikkojen riittävän 193 vuodeksi ja tuhkaipaikkojen 89 vuodeksi.

Ennusteiden perusteella arkkuhautapaikat riittävät lähes vuoden 2026 loppuun asti. Uusia arkkuhautapaikkoja tarvitaan vuoteen 2030 mennessä vähintään 512 kappaletta. Tuhkahautapaikkoja näyttäisi olevan riittävästi vuosien 2013–2030 tarpeeseen, toisin kuin vuoden 2011 ennusteessa, jossa uusia tuhkahautapaikkoja ennustettiin tarvittavan 386 kappaletta vuoteen 2030 mennessä.

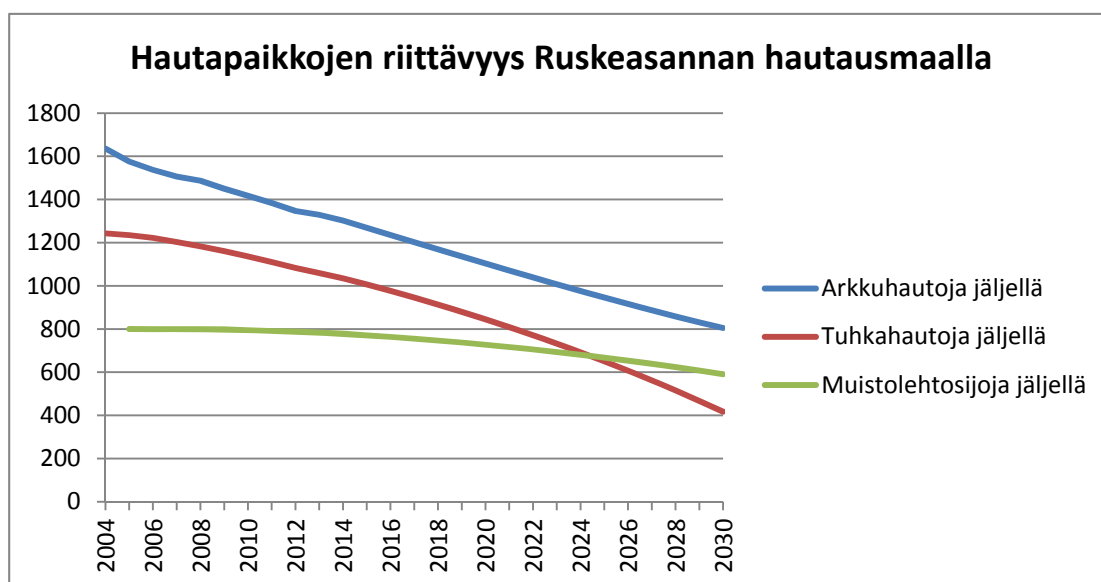
Vuonna 2030 tuhkahautausten osuus kaikista hautauksista on 66 % kaikista hautauksista, mikä on vuoden 2011 ennusteessa (85 %) oletettua pienempi. Muutokseen vaikuttaa pienempi hautausten arvioitu määrä. Vuonna 2011 tehdyssä ennusteessa Vantaalla kuolleista oletettiin haudattavan Vantaan seurakuntayhtymän hautausmaille 79 %, kun uudessa ennusteessa sen arvioidaan olevan 65 %. Arkkuhautausten osuus kaikista hautauksista on 18 %, joka on suurempi kuin vuoden 2011 ennusteen 15 %. Vaikka arkkuhautauksen määrät ovat tässä ja vuoden 2011 ennusteessa samat, vaikuttaa myös arkkuhautausten prosentuaaliseen osuuteen Vantaalle haudattujen vainajien pienempi oletusmäärä.

Muistolehtosijojen nousu johtuu Ruskeasannan muistolehdon käyttöönotosta. Vuonna 2030 muistolehtosijoja on jäljellä 984 kappaletta.

Kuva 22. Hautapaikkojen riittävyydet Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 15)

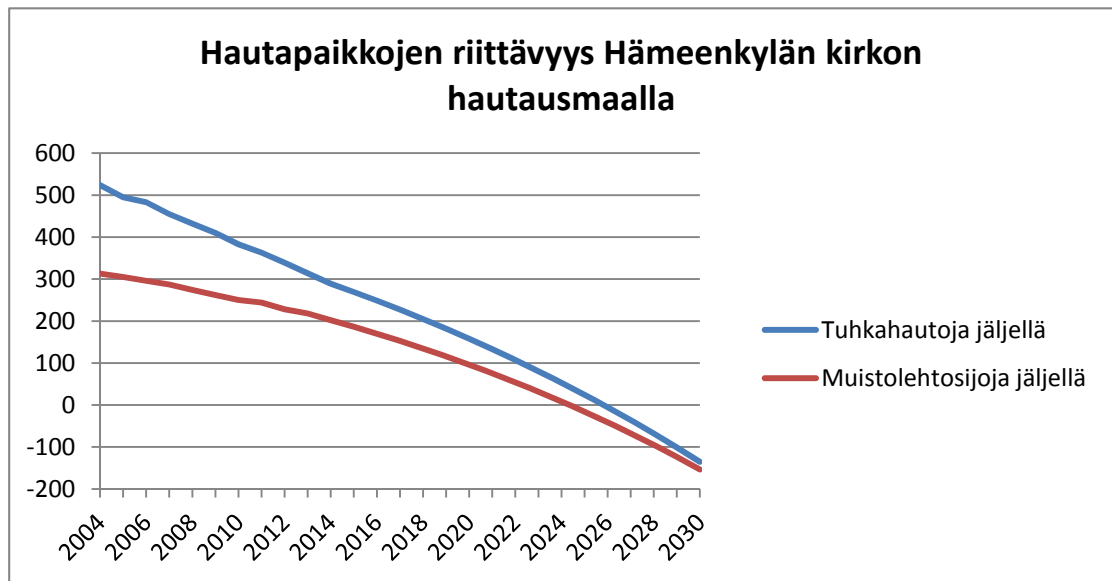
Arkkuhautapaikat loppuvat Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla ennusteen mukaan vuonna 2018. Uusia arkkuhautapaikkoja ennusteen mukaan tarvitaan vuoteen 2030 mennessä yhteensä n.1300 kappaletta. Tuhkahaudat riittävät vielä vuonna 2030, mutta jo vuoden 2031 puolella hautapaikat loppuvat.

Kuva 23. Hautapaikkojen riittävyydet Ruskeasannan hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 16)

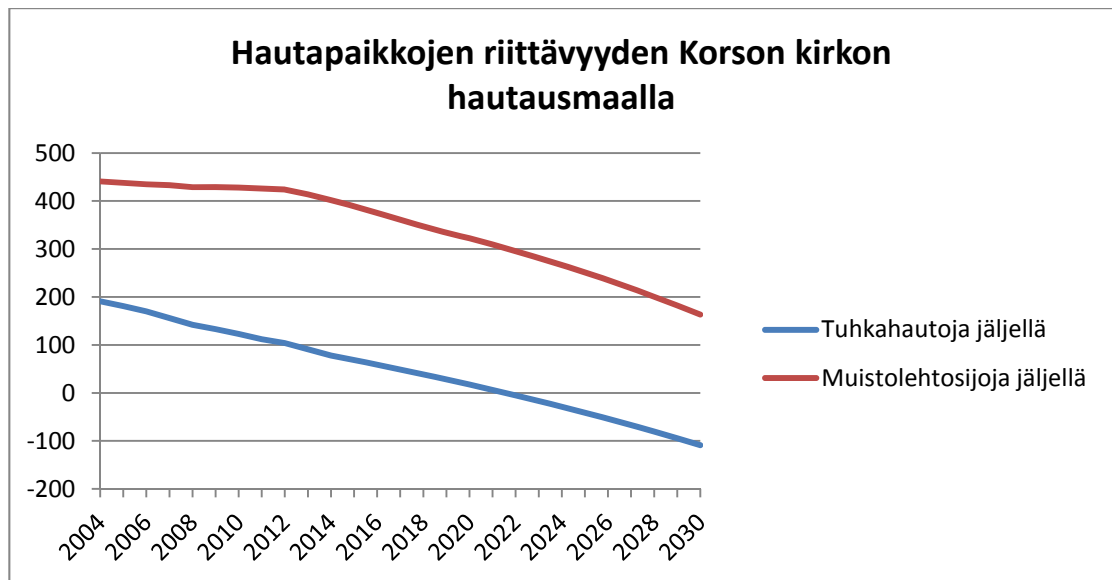
Ruskeasannan hautausmaan hautapaikat riittävät sen omaan käyttöön vuoteen 2030 asti. Kuitenkin Vantaan seurakuntayhtymässä on mietitty mahdollisuutta, että Helsin-

gin pitäjän kirkon hautausmaan arkkuhautapaikkojen loppuessa, arkkuhautausten pääpaino siirrettäisiin Ruskeasannan hautausmaalle, niin pitkään kun Ruskeasannalla arkkuhautapaikkoja riittää. Ruskeasannan arkkuhautapaikkojen määrät ovat sen omiin tarpeisiin nähden isot, koska arkkuhautausten määrä siellä on keskimäärin n. 60 kpl vuodessa ja arkkupaikkoja sen omiin tarpeisiin vielä vuonna 2030:kin 805 kappaletta. Aikaisemman ennusteen mukaan Ruskeasannan arkkuhautapaikat riittäisivät kattamaan omat ja Helsingin pitäjän kirkon arkkuhautaukset vuoteen 2022 (Aho 2013), mutta uuden ennusteen mukaan arkkuhautapaikat riittäisivät kuitenkin vuoteen 2026 asti.

Kuva 24. Hautapaikkojen riittävydet Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 17)

Hämeenkyllän kirkon hautausmaalla muistolehtosisijat loppuvat ennusteiden mukaan vuonna 2025 ja tuhkapaidat 2026. Vuoteen 2030 mennessä uusia muistolehtosisijoja tarvitaan 149 ja tuhkahautapaikkoja 135 kappaletta.

Kuva 25. Hautapaikkojen riittävyydet Korson kirkon hautausmaalla vuosina 2004–2030 (Liite 18)

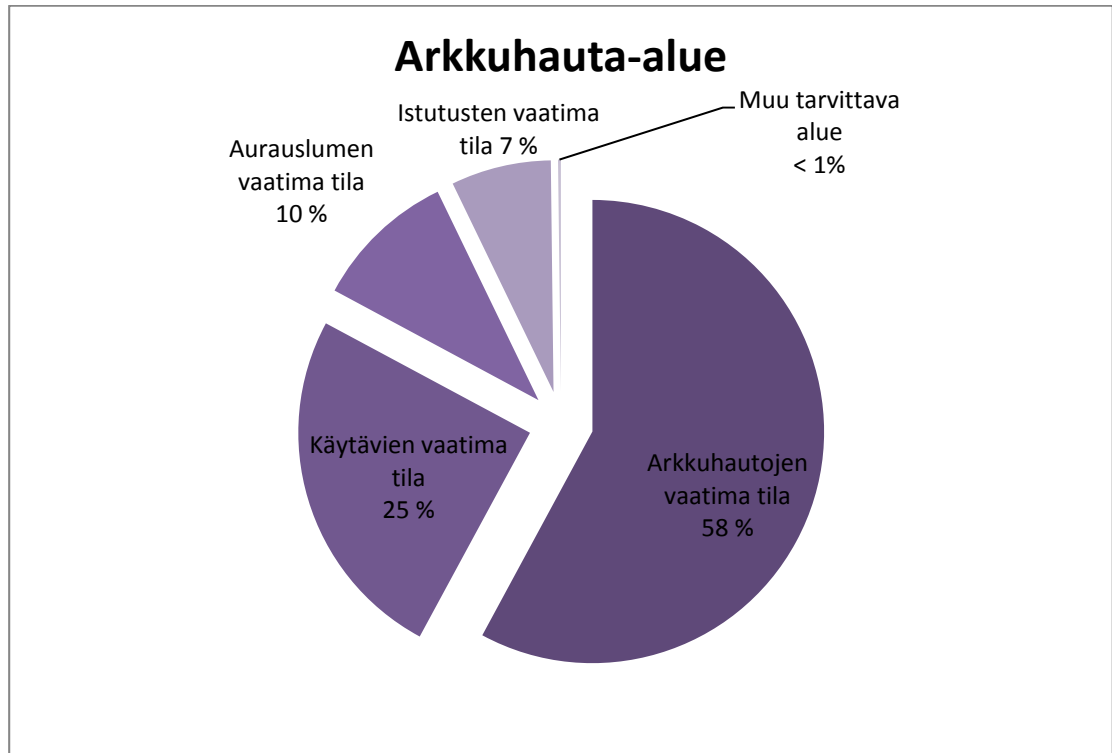
Myöskään Korson kirkon hautausmaalla tuhkahautapaikat eivät riitä vuoteen 2030 asti vaan loppuvat vuonna 2022. Muistolehtosijat riittävät vielä moneksi vuodeksi 2030 jälkeenkin.

9 VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄN HAUTAUSTOIMEN INVESTOINTITARPEEN KARTOITUS

Ennusteiden mukaan uusi arkkuhauta-alue tarvitaan viimeistään vuoteen 2026 mennessä, jolloin Vantaan seurakuntayhtymän hautausmaiden kaikki nykyiset arkkuhautapaikat ovat käytössä. Uuden arkkuhauta-alueen tarve kuitenkin tulee todennäköisesti jo aikaisemmin, koska Helsingin pitäjän kirkon uudet arkkuhauta-paikat loppuvat vuonna 2018. Vuoteen 2030 mennessä, uusien arkkuhautapaikkojen tarve on vähintään 512 kappaletta. Mikäli arkkuhautaukset halutaan jatkossakin keskittyvän Pitäjän kirkon hautausmaalle, on uusien hautapaikkojen tarve vuoteen 2030 mennessä suurimmillaan 1316 kappaletta. Tällöin voidaan haudata kaikki Pitäjän kirkon hautausmaan arkkuhautaukset vuoteen 2030 asti. Vuoden 2030 jälkeen Ruskeasannan hautausmaalla olisi vielä 804 arkkuhautapaikkaa jäljellä.

Mikäli Helsingin pitäjän kirkon hautaukset haudataan sen omien paikkojen loputtua Ruskeasannan hautausmaalle, jossa vielä vuonna 2018 arkkuhautapaikkoja on 1169 kappaletta jäljellä, riittävät ne vuoteen 2026 asti. Tällöin vuoden 2026 jälkeen uusia hautapaikkoja voitaisiin luovuttaa vain mahdolliselta uudelta hauta-alueelta.

Kolmantena vaihtoehtona on Helsingin pitäjän kirkon hautausmaan tiivistäminen, jolloin pitäjän kirkon olemassa olevien hautaus-alueita tiivistetään. Tämä on todennäköisesti mahdollista jossain määrin, arviolta 30–50 arkkuhaudan ja 50–100 uurnahaudan verran. (Laamanen, 2014.)

Kuva 26. Prosentuaalinen havaintokuva arkkuhauta-alueen tilojen tarpeista.

Taulukko 1. Arkkuhauta-alueen minimi pinta-ala uusien hautapaikkojen ollessa 512.

m ²	
2099	Arkkuhautojen vaatima tila
905	Käytävien vaatima tila
362	Aurauslumen vaatima tila
253	Istutusten vaatima tila
3619	Yhteensä
Muut tilan varaukset	
2	Jätehuoltopiste
1	Kasteluvesipiste
4	Penkkejä

7	Yhteensä muut tarvittavat alueet
3626	Kaikki yhteensä

Taulukko 2. Arkkuhauta-alueen minimi pinta-ala uusien hautapaikkojen ollessa 1316.

m ²	
5396	Arkkuhautojen tarvitseva tila
2326	Käytävien vaatima tila
930	Aurauslumen vaatima tila
651	Istutusten vaatima tila
9303	Yhteensä

Muut tilanvaraukset

5	Jätehuoltopiste
2	Kasteluvesipiste
12	Penkkejä
18	Yhteensä muut tarvittavat alueet
9321	Kakki yhteensä

Taulukko 3. Vanhojen hauta-alueiden tiivistys 100 haudalla

m ²	
410	Arkkuhautojen tarvitseva tila
177	Käytävien vaatima tila
71	Aurauslumen vaatima tila
49	Istutusten vaatima tila
707	Yhteensä

Taulukoissa 1–3 on esitetty tarvittavat pinta-alat kahdella eri arkkuhautapaikkojen tarpeella ja Vantaan seurakuntayhtymän hautaustoimen arvioita prosentuaalisista tilojen tarpeista käyttäen. Vaihtoehdot 1 ja 2 (taulukot 1. ja 2.) ovat toistensa ääripäitä, eivät-kä nämä ole ainoat investointivaihtoehdot, vain minimi- ja maksimimäärät uusien arkkuhautapaikkojen tarpeista ja niiden vaatima tila vuoteen 2030 mennessä. Käytössä olevan hautausmaan tiivistäminen on myös yksi mahdollinen vaihtoehto. Yhden ark-

kuhaudan vaatima tila on n. 4,1 neliometriä. Tähän tilaan on laskettu myös työkoneiden vaatima tila ja turvaetäisyyksien täyttäminen. Hautapaikkojen vaatiman tilan jälkeen toiseksi eniten tilaa vievät hautausmaan käytävät. Käytävälle täytyy varata vähintään 25 % koko uuden alueen pinta-alasta. Aurauslumet hautausmaalta täytyy mahduttaa myös jonnekin, joten 10 % pinta-alasta pitää varata aurauslumille. Hautausmaalle kuuluu tärkeänä osana istutukset, joille varataan vähintään 7 % pinta-alasta. Muulla tilan varauksella tarkoitetaan hautausmaan muita pienen tilan vieviä rakennelmia, jotka vievät alle 1 % koko hauta-alueesta, kuten jätehuoltopisteitä on oltava yksi aina 0,8 hehtaarin alueella. Kasteluvesipisteitä tarvitaan yksi per 0,3 hehtaaria ja levähdyspenkkejä samalle alueelle n. 2 kpl. Myös valaistus kuuluu tähän kategoriaan. Valaistus vie niin pienen osan tilaa, ettei se ole oleellinen laskelmissa. Yllä olevien pinta-alojen lisäksi tilaa vievät uudet tarvittavat rakennukset ja parkkialueet. (Laamanen 2014.)

Taulukoiden 1–3 pinta-alat ovat vain laskennallisia arvioita tarvittavasta uudesta minimi pinta-alasta vuoteen 2030 mennessä. Kuitenkin aina rakennettava alue on minimilaskelmia isompi, koska mm. maasto jo itsessään voi vaatia isompaa aluetta. Myös isomman alueen muokkaaminen hautausmaaksi kerralla ja useamman vuoden tarpeisiin on kannattavampaa kuin pienempi alue kerrallaan muutaman vuoden tarpeisiin.

9.1 Uuden hauta-alueen sijaintivaihtoehdot

Helsingin pitäjän kirkon hautausmaalla on hautausmaaksi kaavoitettua aluetta 19 hehtaaria jäljellä. Tämän lisäksi hautausmaan reunoilla olevia viheralueita voitaisiin muuttaa hautakäyttöön. Pitäjän kirkon hautausmaan maaperä on savea, joka pitää vaihtaa hautaamiseen sopivammaksi maa-ainekseksi. Lisäksi niin toimisto-, sosiaali- kuin huoltotilatkin ovat nykyisellään ahtaat, joten hautausmaan laajentamisen jälkeen myös niiden laajentaminen ja uudistaminen on pakollista asiallisen toiminnan turvaamiseksi, vaikka hauta-aluetta laajennettaisiinkin Ruskeasannan hautausmaalle. Uusi konehalli on myös välttämätön osittain puutteellisten olemassa olevien tilojen ja lisäantuvien kaluston myötä. Uudet tarvittavat koneet tarvitsevat säilytys-, huolto- ja korjaustilat. Pitäjän kirkon hautausmaan parkkialueet ovat jo tällä hetkellä liian pienet kävijämäärään nähden, joten myös parkkialueita on laajennettava kaikesta huolimatta. (Aho 2013.)

Ruskeasannan hautausmaalla on tällä hetkellä 10 hehtaaria hautausmaaksi kaavoitettua aluetta jäljellä. Maaperä Ruskeasannalla on valmiiksi arkkuhautaukseen soveltu-

vaa, joten isoilta maa-aineksen vaihdolta vältytään. Jos arkkuhautaukset keskitettäisiin Ruskeasannalle, olisi hautausmaan ympärivuotinen henkilökunta perusteltua myös siellä, jolloin Ruskeasannasta tulisi täyspainoisesti ylläpidetty hautausmaa. Nykyisin hautausmaata hoitavat erityisammattimiehet Pitäjän kirkon hautausmaalta käsin ja hoitokaudella kausityöntekijät. Myös Ruskeasannan hautausmaalle on tarpeellista, ilman hautausmaalaajennustakin, rakentaa uusi konehalli, sosiaalitalit sekä huolto-, korjaus- ja säilytystilat, koska vanhat ovat käyttöikänsä päässä. (Aho 2013.)

Yhden arkkuhautapaikan kulut ovat n. 1500 euroa. Koko uuteen Vantaan seurakuntien hautausmaa-alue investointiin on budjetoitu 2,5 miljoonaa euroa. Espoossa vuonna 2009 tehty 850 kappaleen arkkuhautalaajennuksen kustannukset olivat 1,3 miljoonaa euroa. Summaan on sisällytetty myös maamassojen vaihdot. (Aho 2013.) Yhden hautapaikan maksaessa 1500 euroa, tulee 512 paikan hautausmaalaajennus (Taulukko 1) maksamaan 770 000 euroa, jolloin tarvittaville rakennuksille ja muille investoinneille jää budjetista 1 730 000 euroa. 1316 hautapaikan laajennus (Taulukko 2) taas maksaisi lähes 2 miljoonaa euroa jolloin rakennuksille ja muille investoinneille jäisi budjetista yli 500 000 euroa. Mikäli uusi hautausmaa-alue rakennettaisiin Ruskeasannan hautausmaalle, yhden arkkupaikan kulut saattavat jäädä alle 1500 euron, koska isoilta maamassojen vaihdolta vältytään.

Mikäli käytössä olevaa hautausmaa-aluetta halutaan tiivistää (Taulukko 3), sadan hautapaikan tiivistys maksaisi enintään n. 150 000 euroa. . Mikäli maamassoja ei tarvitse vaihtaa, perustamiseen liittyviä kustannuksia syntyy lähinnä mahdollisesta palkituksesta ja istutusten poistamisesta tai uusimisesta. Tämä laskee yhden hautapaikan hintaa. ”Muita tilanvarauksia” ei ole laskettu taulukkoon, koska jo käytössä olevilla hautausmailla nämä tulisi jo olla valmiina. Maamassojen vaihtoa ei tarvitse tehdä, koska valmiit hautausmaalueet ovat jo valmiiksi oikeanlaista maamateriaalia. Tämä voi laskea yhden hautapaikan hintaa. Toisaalta tiivistettäessä joudutaan uusimaan hautausmaalueen kaavoitusta, jolloin haudan hintaan tulee kustannuksia lähinnä hallinnollisista kuluista, esim. uuden käyttösuunnitelman laatimisesta ja sen vahvistamisesta aiheutuvat kulut. Tiivistämisen lisäksi joudutaan myös rakentamaan hautausmaalueita kattamaan hautapaikkatarpeet tulevaisuudessa.

9.2 Investoinnin vaikutus resursseihin

9.2.1 Henkilöstö

Helsingin pitäjän kirkon hautausmaan vihertöihin käytettiin vuonna 2014 yhteensä 127 henkilötyökuukautta ja Ruskeasannan hautausmaalla 57,75 henkilötyökuukautta. Luvuissa ei ole otettu huomioon lyhytaikaisia poissaoloja. Helsingin pitäjän kirkon hautausmaa on pinta-alaltaan n. 13 hehtaaria, joten pitäjän kirkon hautausmaalla yhden hehtaarin vihertöihin käytetään vuodessa n. 9,77 henkilötyökuukautta. 3,3 hehtaarin Ruskeasannan hautausmaalla yhden hehtaarin vihertöihin käytetään 17,50 henkilötyökuukautta. Näillä kahdella hautausmaalla keskimäärin käytetään hehtaarin vihertöiden hoitamiseen 13,63 henkilötyökuukautta. Keskimääräistä arvoa käytetään tämän luvun laskujen pohjana.

Mikäli hauta-alueajennus päätetään tehdä pitäjän kirkon hautausmaalle, 9321 neliön alueen vihertöiden ylläpitoon kuluu tai 12,7 henkilötyökuukautta. Prosentuaalinen henkilötyökuukausien määrän lisääntyminen pitäjän kirkon hautausmaalla on 10,0 % vuodessa.

Jos hauta-alueajennus tehdään Ruskeasannan hautausmaalle, 3626 neliön alueen vihertöihin kuluu 4,94 henkilötyökuukautta. Prosentuaalisesti Ruskeasannan hautausmaan vihertöihin kuluisi vuodessa 8,6 % nykyistä enemmän.

9.2.2 Koneet

Tässä luvussa määrät ovat suuntaa antavia ja laskettu suoraan hautausmaiden kokonaishehtaareista. Tarkoituksena ei ole osoittaa koneiden investointitarpeita vaan määrittää hautausmaa-alue investoinnin vaikutusta koneiden työmäärän lisääntymiseen. Vantaan seurakuntayhtymä määrittelee tarvittavat investointitarpeet seuraavien laskelmien perusteella.

Taulukko 4. Prosentuaaliset työmäärän kasvut koneittain (Vantaan seurakuntayhtymä)

	Pitäjä	Hehtaaria per kone	3619 m ²	9303 m ²	Ruskeasanta	Hehtaaria per kone	3619 m ²	9303 m ²
Avant	3 kpl	4,3			1 kpl	3,3	11,0 %	28,2 %
JCB	2 kpl	6,5						
Avant + JCB	5 kpl	6,3	2,8 %	7,2 %				
Työnnettävät leikkurit	15 kpl	0,9	2,8 %	7,2 %	4 kpl	0,8	11,0 %	28,2 %
Trimmerit	8 kpl	1,6	2,8 %	7,2 %	3 kpl	1,1	11,0 %	28,2 %
Puhaltimet	8 kpl	1,6	2,8 %	7,2 %	2 kpl	1,7	11,0 %	28,2 %
Päältä ajettavat leikkurit	5 kpl	2,6	2,8 %	7,2 %	1 kpl	3,3	11,0 %	28,2 %

Koneiden prosentuaaliset työmäärät lisääntyvät Pitäjän kirkon hautausmaalla 2,8 %, mikäli hauta-aluealaajennus olisi 3619 neliometriä ja 7,2 %, mikäli laajennus olisi 9303 neliometriä. Ruskeasannan hautausmaalla koneiden työmäärän prosentuaaliset kasvut olisivat 11,0 % ja 28,2 %.

9.2.2.1 Kaivinkoneet ja traktorit

Tällä hetkellä Pitäjän kirkon ja Ruskeasannan hautausmailla arkkuhautaukset hoitavat kaksi kaivinkonetta Hansa APZ 531 H ja Venieri VF 1.33B (Vantaan seurakuntayhtymä). Arkkuhautauksen määrän vähetessä eivät investoinnit ole tarpeen haudan kaivamiseen tarkoitettujen koneiden osalta, sillä arkkuhautauksen määrä ei lisäännä.

Vihertöitä tekevät Pitäjän kirkon hautausmaalla yhteensä 5 konetta 2 kpl JCB 2CX-4X4/192, Avant 635, Avant528 ja Avant Multiplus 20D. Avant 635 pystyy työskentelemään kapeammilla alueilla, joille isommat koneet eivät mahdu. Näillä koneilla tehdään Pitäjän kirkon 13 hehtaarin hautausmaan vihertyöt. (Vantaan seurakuntayhtymä.) Yhden koneen keskimääräinen hoitoala on 2,6 hehtaaria ja yhden hehtaarin alueen hoitaa 0,4 konetta. Mikäli hautausmaata laajennettaisiin Pitäjän kirkon hautausmaalla 512 haudan eli 3619 neliömetrin (ei sisällä ” muita tilanvarauksia”) alueen hoitamiseen tarvittaisiin 0,14 konetta ja yhden koneen työmäärä lisääntyisi 724 neliömetrillä. 1316 haudan eli 9303 neliömetrin (ei sisällä ” muita tilanvarauksia”) alueen hoitamiseen tarvittaisiin 0,36 konetta ja yhden koneen työmäärä lisääntyisi 1861 neliömetrillä.

Ruskeasannan hautausmaalla vihertöitä hoitaa yksi kone Avant 635, jonka hoitoala on koko 3,3 hehtaarin hautausmaa (Vantaan seurakuntayhtymä). Koneen työt lisääntyisivät rakennettavien hautausmaa-alueiden koon mukaan eli joko 3619 neliömetrillä eli tai 9303 neliömetrillä.

9.2.2.2 Työnnettävät ruohonleikkurit

Työnnettäviä ruohonleikkureita Pitäjän kirkon hautausmaalla on 15 kappaletta (Vantaan seurakuntayhtymä). Yksi leikkuri hoitaa n. 0,9 ha verran ruohonleikkausta. 3619 neliömetrin hautaus-alue toisi yhdelle leikkurille lisätöitä 452 m²:ä ja 9303 neliömetrin hautaus-alue taas 620 m²:ä per ruohonleikkuri

Ruskeasannalla työnnettäviä ruohonleikkureita on 4 kappaletta (Vantaan seurakuntayhtymä). Yhden leikkurin hoitoala on 0,8 hehtaaria. 3619 neliömetrin hautaus-alue lisäisi 905 neliömetrillä yhden leikkurin töitä. 9303 neliömetrin laajennus taas 2326 neliömetrillä.

9.2.2.3 Trimmerit

Pitäjän kirkon hautausmaalla on 8 trimmeriä (Vantaan seurakuntayhtymä) ja yhden trimmerin hoitoala on 1,6 hehtaaria. Hautaus-alueen kasvu 3619 neliömetrillä lisäisi yhden trimmerin hoitoalaa 452 neliömetrillä ja 9303 neliömetrin hautaus-alue 1163 neliömetrillä.

Ruskeasannan hautausmaalla on 3 trimmeriä ja yhden hoitoala on 0,8 hehtaaria (Vantaan seurakuntayhtymä). Hautaus-alueen kasvu 3619 neliömetrillä lisäisi yhden trimmerin hoitoalaa 905 m²:llä ja 9303 neliömetrin hautaus-alue 2326 m²:llä.

9.2.2.4 Puhaltimet

Pitäjän kirkon hautausmaalla on puhaltimia 8 kappaletta (Vantaan seurakuntayhtymä). Yhden puhaltimen hoitoala on 1,6 hehtaaria. Hautaus-alueen kasvu 3619 neliömetrillä lisäisi yhden puhaltimen hoitoalaa 452 neliömetrillä ja 9303 neliömetrin hautaus-alue 1163 neliömetrillä.

Ruskeasannan hautausmaalla puhaltimia on 3 kappaletta (Vantaan seurakuntayhtymä) ja yhden puhaltimen hoitoala on siis 1,1 hehtaaria. 3619 m²:in hauta-alueen lisäksi yhdelle puhaltimelle 1206 m²:ä enemmän töitä, 9303 neliömetrin hauta-alue taas 3101 m²:ä.

9.2.2.5 Päältä ajettavat ruohonleikkurit

Pitäjän kirkon hautausmaalla on 5 päältä ajettavia leikkureita (Vantaan seurakuntayhtymä) ja yksi leikkuri hoitaa 2,6 ha edestä ruohonleikkausta. Yhden leikkurin työt lisääntyisivät 724 neliömetrillä, mikäli hauta-aluealaajennus olisi 3619 m² kokoinen ja 9303 m² laajennuksella taas 1861 neliömetrillä.

Ruskeasannalla on tällä hetkellä yksi päältä ajettava ruohonleikkuri (Vantaan seurakuntayhtymä), joten sen työt kaksinkertaistuisivat, mikäli hauta-aluealaajennus rakennettaisiin Ruskeasannalle.

10 KEHITTÄMISHDOTUKSET

10.1 Tilastoinnin kehittäminen

Muistolehtohautaus tilastoissa oli paljon virheitä. Tilastot sekä oikeat hautausmäärät poikkesivat välillä huomattavasti toisistaan. Hautaus tilastoissa vuosina 2008 ja 2009 tuhkasijoja on luovutettu hautauksia enemmän, mikä ei ole mahdollista. Muistolehtoon voidaan haudata ilman tuhkasijan luovutusta (sirottelu), mutta tuhkasijoja ei luovuteta ilman muistolehtoon hautaamista. Vuonna 2008 tilastoissa muistolehtoon hautauksia on tilastoitu olevan 93, mutta tuhkasijoja on luovutettu 94. Vuonna 2009 hautauksia on ollut 77 ja tuhkasijoja luovutettu 86. Vuosina 2006, 2007, 2008, 2009, 2011 ja 2012 ainakin Hämeenkylässä hautausmaan hautakirjanpidosta puuttuu isojakin määriä hautauksia, joten muidenkin hautausmaiden muistolehtohautaukset on syytä tarkistaa ja mahdollisesti korjata oikeiksi. Virheet muuttavat oleellisesti hautakirjanpitoa, mikä tekee hautakirjanpidosta epäluotettavan ainakin muistolehtohautauksen osalta. Sirotteluja ja hautasijan luovutuksia on muistolehtohautauksissa niputettu yhteen, jolloin ei voi tietää oikeaa luovutettujen muistolehtohautauksen määrää ja luovutettujen muistosisijojen määriä on hankala ja hidas laskea hautatiedoista. Väärän hautakirjanpidon ja tätä kautta tilastoinnin vaikutukset täytyy kertoa myös kirjanpitoa ja tilastointia

tekeville henkilöille, jotta he tietävät, miksi näin täytyy tehdä, koska tietämys luo motivaatiota ja motivaatio sitoutuneisuutta.

Vantaan seurakuntien hautausilastoissa ei ole eritelty muistolehtoon hautauksia ja sirotteluita. Molemmat muistolehdon hautaustavat tulisi jatkossa erotella omiksi tilastoitaviksi tiedoiksi. Tämä helpottaisi niiden laskemista, vertailtavuutta ja virheiden huomauttamista. Jotta kaikki hautausilastot olisivat helposti vertailtavissa, sama erottelu pitää tehdä myös kaikkiin aikaisempien vuosien hautausilastoihin. Vertailtavuus on tärkeää tilastoja hyödyntäessä.

Ruskeasanan vuoden 2005 hautausilasto-aulukossa on jäänyt muistolehtoon hautaukset merkitsemättä ”yhteensä” riville, jolloin yhteissumma kaikista Ruskeasanan hautausmaan hautauksista sinä vuonna on virheellinen.

Tilastojen laadun ja luotettavuuden takaamiseksi Vantaan seurakuntien pitää kehittää tilastojen paikkansa pitävyyden tarkistamismenetelmää, jolla pystytään takaamaan, että tilastot ovat virheettömiä. Esim. tilaston tekijän ja tilaston tarkastajan tulisi olla eri henkilöt, koska virheet huomattaisiin helpommin ja tilastoitu tieto olisi luotettavampaa. Myös epäselvyydet tulisivat heti korjattua.

10.2 Balanced scorecard strategisen johtamisen tueksi

Balanced scorecard eli BSC on työkalu yrityksen tärkeimpien toimintojen tavoitteiden määrittämiseen ja näiden tavoitteiden saavuttamisen seuraamiseen. BSC on tarkoitettu moniulotteiseen talouden suunnitteluun ja se koostuu niin ei-rahallisten kuin rahallisten toimintojen seuraamisesta. BSC tukee strategista johtamista yrityksen sisäisissä asioissa, koska yrityksen johto voi saada BSC:in avulla työkalun, joka esimerkiksi seuraa rahallisten tavoitteiden saavuttamista ei-rahallisten toimenpiteiden avulla. Parasta BSC:ssa on se, että sen voi räätälöidä jokaisen yrityksen tavoitteiden mukaan. (Lapveteläinen 2010, 33)

Tällä hetkellä Vantaan seurakuntayhtymässä ei ole käytössä BSC-mittaristoa. Vantaan seurakuntien kannattaisi harkita Balanced scorecardin hyödyntämistä strategisen johtamisen tukena.

10.2.1 Näkökulmien ja mittareiden valinta

BSC keskittyy siis kuvaamaan organisaation *kykyä käyttää aineetonta pääomaansa*. Organisaation aineeton pääoma tarkoittaa mm. henkilöstön osaamista, tuotannon tehokkuutta ja organisaation imagoa. BSC:ssa tarkastellaan organisaation toimintaa usein neljän eri näkökulman: Taloudellisen näkökulman, oppimis-, tehokkuus- ja asiakasnäkökulman kautta. Edelliset näkökulmat ovat alkuperäiset näkökulmat, mutta organisaatio voi tietenkin räätälöidä aivan omat näkökulmansa. Nykyään BSC:ssa saatetaan käyttää jopa viittä näkökulmaa. Omien näkökulmien käyttö on paljon suotavampaakin kuin alkuperäisissä pysyminen, koska jokaisella organisaatiolla on erilainen strategia ja strategia määrittää pitkälle sen, mihin on tarkoitus panostaa. Jokaiselle valitulle näkökulmalle asetetaan omat tärkeät panostuskohteet ja jokaiselle niistä omat mittarit, joilla voidaan mitata asetettujen kohteiden tavoitteiden saavuttamista. Mittareiden määrään ei ole mitään tiettyä oikeaa, vaan nekin organisaatio voi päättää aivan itse. Mittareita päätettäessä kannattaa kuitenkin pitää mielessä, että vähemmän on enemmän. Jotta jokaiseen mittariin ja sen kehitykseen voitaisiin panostaa tarpeeksi, mittareiden yhteismäärä kannattaa pitää n. 20 kappaleessa. Jokaiselle mittarille määritetään tietty tarkistusväli, esimerkiksi 3 kuukautta tai vuosi, joista nähdään mitattavan asian kehitys. BSC:ssa on tärkeää, että mittarit tukevat jollain tavalla toisiaan ja että ne ovat samassa linjassa organisaation strategian kanssa. (Malmi, Peltola & Toivanen 2006, 17.)

Mittareita valittaessa on tärkeää, että BSC on tasapainossa, eli rahallisten ja ei-rahallisten mittareiden suhde on oikea. BSC:ssa korostuu ei-rahallisten asioiden tärkeys organisaation toiminnassa. Siitä kielii se, että yleensä n. 80 % mittareista kohdistuu ei-rahallisiin asioihin. Mittareiden tasapainoon vaikuttaa myös niiden yhteys toisiinsa, tämä usein unohtuu mittareita valittaessa. Jotta mittarit muodostaisivat syy-yhteys suhteita toisiinsa, täytyy mittareiden sisältää ns. tulosmittareita ja ennakoivia mittareita. Jos mittarit on valittu oikein, mittaristo tasapainottuu pitkän ja lyhyen aikavälin mittareista, koska syy-seuraussuhteet mielessä pitämällä tämä tapahtuu itsestään. (Malmi, Peltola & Toivanen 2006, 32–33.)

BSC pakottaa organisaation johdon luovuuteen. Kaikkia asioita ei voi mitata helposti, mikä onkin BSC:in yksi olemassa olon syistä. BSC on alun perin kehitetty mm. vaikeasti mitattavien asioiden mittaamisen helpottamiseen (Malmi, Peltola & Toivanen

2006, 33). Esimerkiksi asiakastyytyväisyyteen ei ole yhtä yksiselitteistä mittaustapaa, mutta asiakastyytyväisyyttä voi vaikka mitata hyvien ja huonojen asiakaspalautteiden määrästä. Asiakastyytyväisyyteen vaikuttaa taas organisaation muut asiat ja ne asiat tulee miettiä mittareita valittaessa. Tällä tavalla mittareiden valitseminen tapahtuu, syy-seuraussuhteilla.

Jotta BSC:in tavoitteet toteutuvat, kannattaa organisaation jakaa jokaiselle mittarille oma valvoja, joka toteuttaa ja seuraa toimintaa tavoitteiden saavuttamiseksi.

10.2.2 BSC strategian tukena

BSC tukee organisaation strategiaa monin tavoin. Se auttaa organisaatiota toteuttamaan strategiaansa ja antaa työkalun strategian toteutumisen onnistumisen mittaamiseen. BSC:tä varten organisaation on tehtävä toimintasuunnitelma, jolla BSC:n tavoitteet toteutetaan. BSC korostaa resurssien oikeaa kohdentamista strategian tavoitteiden saavuttamiseksi. BSC:n mittarit kulkevat pienemmistä tavoitteista ylöspäin isompiin. Tällöin resurssien kohdentaminen on helpompi toteuttaa, koska BSC:n eteneminen kertoo mihin kulloinkin resursseja tarvitaan. Kaikkiin mittareihin ei siis panosteta kaikkea samalla kertaa vaan edetään pienemmistä tavoitteista isompiin. (Malmi, Peltola & Toivanen 2006, 53.)

BSC on myös kätevä työkalu saada johto ja henkilöstö sisäistämään organisaation strategian. Mittareita valittaessa johto joutuu miettimään strategian ja miten strategian päämäärään päästään. BSC on tavallaan johdon yhteinen näkemys strategiasta. BSC auttaa ymmärtämään, miten asiat kytkeytyvät toisiinsa organisaation toiminnassa, jolloin asioiden johtamisesta tulee moniulotteisempaa. Kun henkilöstö tietää BSC:n tavoitteet, sisäistävät he samalla yrityksen strategian. Myös henkilöstä ymmärtää miten heidän työnsä vaikuttaa organisaation muuhun toimintaan ja muutoksen vallitessa uudet mittarit auttavat sisäistämään uutta strategiaa. Henkilöstön strategian tiedostamisesta taas seuraa strategian todennäköisempi onnistuminen, kun siihen on sitouduttu myös henkilöstön tasolla. (Malmi, Peltola & Toivanen 2006, 53–54.)

BSC:in tavoitteiden toteutuminen kertoo strategian toimivuudesta. Jos kaikki syyt toteutuvat, mutta seuraukset eivät, valittu strategia on todennäköisesti väärä tai seurauksien toteutuminen ei käy niin nopeasti kuin oli suunniteltu. (Malmi, Peltola & Toivanen 2006, 55.)

10.3 Kustannus-hyötyanalyysi investointien suunnittelussa

Kustannus-hyötyanalyysi on työkalu parhaan investointivaihtoehdon määrittämiseen rahallista ja ei rahallisista näkökulmista. Kustannus-hyötyanalyysi koostuu neljästä päävaiheesta (Strategy-Train 2009), jotka voidaan vielä tarkentaa yhteensä yhdeksitoista tehtäväksi (Wilberg). Tässä kustannus-hyötyanalyysissä on käytetty kahta eri mallia, joista koottu yksi yhteinen kustannus-hyötyanalyysin ohje.

Vaihe 1: **Projektin ja sen kustannusten määrittäminen**. Tässä vaiheessa pohditaan investointivaihtoehdot sekä niiden aiheuttamat rahallisesti mitattavissa olevat tulot ja kulut. (Strategy-Train 2009). Tämä vaihe sisältää yhteensä neljä tehtävää:

Tehtävä 1. Ongelman hahmotus. Mikä on investointitarve, miksi, milloin, millä budjetilla ym. Vantaan seurakuntien investointitarve on siis uusi hauta-alue ja sen myötä hankittavat rakennukset, johon on budjetoitu 2,5 miljoonaa euroa. Vaihtoehtoina ovat uuden hauta-alueen rakentaminen joko Pitäjän kirkon hautausmaalle tai Ruskeasannan hautausmaalle rakennettava uusi hauta-alue tai jo olemassa olevan hauta-alueen tiivistäminen ja laajennus.

Tehtävä 2. Tavoitteiden täsmentäminen ja rajojen määrittäminen.

Tehtävä 3. Vaihtoehtojen supistaminen muutamaan rahallisesti kannattavimpaan. Tässä vaiheessa tehdään investointilaskelmia.

Tehtävä 4. Tiedon keruu valituista investointivaihtoehdosta, tiedon analysointi. (Wilberg.)

Ensimmäisen vaiheen jälkeen investointivaihtoehdot voidaan laittaa jo paremmuusjärjestykseen tuottojen ja kulujen balanssin perusteella. Usein kuitenkin investointipäätökseen vaikuttavat myös ei-rahalliset asiat eli investoinnin muut hyödyt. Nämä selvittävät vaihe 2: **hyötyjen arviointi**. (Strategy-Train 2009)

Tehtävä 5. Kenelle kaikille investointivaihtoehdosta on hyötyä (Wilberg).

Hyötyjen arvioinnissa kannattaa hyödyntää Balanced scorecardia. BSC:in avulla voidaan linkittää strategiset tavoitteet ja investointivaihtoehdot toisiinsa ja näin voidaan päätellä tukeeko investointipäätös strategiaa.

Vaihe 3: **Kustannusten ja hyötyjen vertailu.** (Strategy-Train 2009)

Tehtävä 6. Määrittää tarkasti kenelle kaikille investointivaihtoehto aiheuttaa kuluja tai haittaa.

Tehtävä 7. Ei-rahallisten haittojen ja hyötyjen rahallisten arvojen määrittäminen mahdollisuuksien mukaan ja arvojen diskonttaus nykyhetkeen.

Tehtävä 8. Kustannusten, haittojen ja hyötyjen vertailu. (Wilberg.)

Kolmannen vaiheen jälkeen organisaatio pystyy määrittämään niin rahallisesta kuin ei-rahallisesta näkökulmasta parhaan vaihtoehdon.

Vaihe 4: **Investointivaihtoehdon valinta.** (Strategy-Train 2009)

Tehtävä 9. Herkkyysanalyysin suorittaminen investointivaihtoehdoille.

Tehtävä 10. Päätöskriteerien valinta ja järjestykseen laittaminen.

Tehtävä 11. Parhaimman vaihtoehdon valinta. (Wilberg.)

Viimeisessä vaiheessa siis vertaillaan vaihtoehtoja kaikista näkökulmista ja päätöstä helpottamiseksi määritetään tärkeimmät investoinnin kriteerit. Näiden jälkeen pystytään osoittamaan paras investointivaihtoehto kattavilla perusteluilla.

Kustannus-hyötyanalyysia Vantaan seurakuntien kannattaa hyödyntää uuden hautausmaahan investointivaihtoehtoja punnitessa. Pienempiin investointeihin, kuten kone- ja kalustohankinnoille analyysi ei ole tarpeellinen.

11 LOPUKSI

Tässä opinnäytetyössä tunnistettiin investointitarve vuoteen 2030 asti tässä työssä tehtyjen ennusteiden perusteella. Toivon, että työssä saatuja tuloksia pystytään hyödyntämään strategisen johtamisen tukena, investointipäätösten suunnittelussa ja teossa, kuten myös erilaisten lisääntyneiden resurssitarpeiden muutoksien määrittämisessä.

Hautausmaalaajennus tulee ajankohtaiseksi aikaisintaan 2018, jolloin Helsingin pitäjän kirkon hautausmaan arkkuhautapaikat loppuvat. Laajennus on viimeistään tehtävä vuodeksi 2026, jolloin myös Ruskeasannan hautausmaan paikat loppuvat, mikäli arkkuhautausten pääpaino halutaan pitää vuosina 2018–2026 Ruskeasannan hautausmaal-

la. Tuhkahautapaikat ja muistolehtosijat riittävät vuoteen 2030 asti, jolloin tuhkahautapaikkoja jää vuoden lopussa 255 kappaletta ja muistolehtosijoja 1168 kappaletta. Tuhkahautapaikat kuitenkin loppuvat vuoden 2031 puolella, joten tuhkahauta-alue laajennukseen tulee valmistautua jo vuoteen 2030 mennessä.

Koska tämä opinnäytetyö valmistui vuoden 2015 puolella, pystyn arvioimaan vuoden 2014 ennusteiden paikkansa pitävyyttä. Suurimmillaan ennusteen poikkeama toteutuneesta on n. 16 %, mikä tarkoittaa n. 30 hautauksen eroa ennusteen ja toteutuneiden hautausten välillä. Yleisesti ennusteet ovat vuoden 2014 kohdalla luotettavia, koska erot ennusteen ja toteutuneiden hautausten välillä ovat pieniä, muutaman hautauksen eroavaisuuksia.

LÄHTEET

Aho, M. 2013. Arkkuhautalaajennus_2016.pptx.

Aho, M. 2013. Hautapaikkaselvitys 2014-2030 – Luonnos 14.10.2013.

Aho, M. Laamanen P. 2014. Haastattelu 11.9.2014.

Jadelcons Oy. YT 22 Investoinnin laskentaopas. Saatavissa:

http://www.yritystulkki.fi/files/yt22_investoinnin_laskenta_pls.pdf [viitattu 7.11.2014].

Jyrkkiö, E. Riistama, V. 2008. 18.–20. painos. Laskentatoimi päätöksenteon apuna. Porvoo: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Kamensky, M. 2000. Strateginen johtaminen. Jyväskylä: Kauppakaari Oyj.

Kamensky, M. 2010. Strateginen johtaminen – Menestyksen timantti. Helsinki: Talentum Media Oy.

Kankkunen, K. Matikainen, E. Lehtinen, L. Mittareilla menestykseen – Sokkolennosta hallittuun nousuun. Jyväskylä: Talentum Media Oy.

Kirkkohallituksen yleiskirje nro 5/2007. 31.1.2007. Suomen evankelis-luterilainen kirkko. Saatavissa: <http://sakasti.evl.fi/yleiskirjeet> [viitattu 13.06.2014].

Kirkkohallitus. Kirkkoon liittyneet ja kirkosta eronneet vuosina 2013–2004.

Kirkon tiedotuskeskus. 2014. Kirkolliskokous 5.-10.5.2014: Ministeri Räsänen: Kirkon yhteisöverotuoton osuus kannattaa korvata valtionavustuksella. Saatavissa: <http://evl.fi/EVLUutiset.nsf/0/3A7115103207044AC2257CD00042B119?opendocument&lang=FI> [viitattu 15.9.2014].

Koski, T. 2012. PK-yrityksen strateginen talousjohtaminen. Hämeenlinna: Helsingin Kamari Oy.

Laamanen, P. 2014. Haastattelu 30.10.2014.

Lätti, J. 2012. Vantaan Seurakuntayhtymän budjetointikäytäntöjen kehittämisselvitys.

Malmi, T. Peltola, J. Toivanen, J. 2006. Balanced Scorecard – Rakenna ja sovelle tehokkaasti. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: Talentum Media Oy.

Mellin, I. 2004. Johdatus tilastotieteeseen – Tilastotiede tieteenalana. Saatavissa: http://salserver.org.aalto.fi/vanhat_sivut/Opinnot/Mat-2.090/pdf_varasto/TILTM100-6p.pdf [viitattu 28.6.2014].

Neilimo, K. Uusi-Rauva, E. 2012. Johdon laskentatoimi. Helsinki: Edita publishing Oy.

Saarela, H. 2011. Viimeisen leposijan hinta – hautaamisen kustannukset Vantaan seurakuntayhtymissä. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/50004/Saarela_Helena.pdf?sequence=1 [viitattu 14.7.2014].

Sakasti. Kustannusten kohdentaminen seurakunnissa ja seurakuntayhtymissä. Saatavissa: [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/B872806E02B15DE1C225770B00430394/\\$FILE/Kustannusten%20kohdentaminen%2001012009.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/B872806E02B15DE1C225770B00430394/$FILE/Kustannusten%20kohdentaminen%2001012009.pdf) [viitattu 14.7.2014].

Sakasti. Seurakuntien jäsenistö 2013. Saatavissa: <http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/sp?open&cid=Content3D45B8> [viitattu 14.7.2014].

Santalainen, T. Huttunen, P. 1993. Strateginen johtaminen julkisessa hallinnossa. Jyväskylä: Weilin+Göös.

Strategy-Train oppimisalusta. 2009. Kustannus-hyötyanalyysi. Saatavissa: <http://www.strategy-train.eu/index.php?id=286&L=2> [viitattu 7.11.2014].

Svenström-Vimm, M. 2011. Investointilaskelmat ja kustannus -hyötyanalyysi: case: Eksote:n ilmoittautumisprojekti. Saatavissa:
http://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/33167/Svenstrom-Vimm_Maiju.pdf
[viitattu 3.11.2014].

Tilastokeskus. 2007. Laatu tilastoissa, 2. uudistettu painos. Helsinki: Yliopistopaino.

Vantaan kaupunki. 2013. Vantaan väestöennuste 2013 – koko kaupungin ennuste 2014-2030. Saatavissa:
http://www.vantaa.fi/instancedata/prime_product_julkaisu/vantaa/embeds/vantaawwwstructure/91547_Vaestoennuste_2013_netti.pdf [viitattu 24.7.2014].

Vantaan seurakunnat. 2011. Hautaustoimen linjaukset vuoteen 2030.

Vantaan seurakunnat. 2012. Vantaan seurakuntayhtymän talousarvio vuodeksi 2013 ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2013–2015. Saatavissa:
<https://www.vantaanseurakunnat.fi/fi/hallinto/kirkko-vantaalla/talous-kirkollisverotulot-kiertoon/talousarvio-2013-ja-talous-ja-toimintasuunnitelma-2013-2015-ilman-henkilostoliitetta> [viitattu 29.7.2014].

Vantaan seurakunnat, 2013. Vantaan seurakuntayhtymän talousarvio vuodeksi 2014 ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosiksi 2014-2016. Saatavissa:
<http://www.vantaanseurakunnat.fi/fi/hallinto/kirkko-vantaalla/talous-kirkollisverotulot-kiertoon/ta-2014-ja-tts-2014-2016-ilman-henkilostoliitetta.pdf> [viitattu 12.9.2014].

Vantaan seurakunnat. 2014. Vantaalla kirkosta eroajien määrä kasvoi. Saatavissa:
<https://www.vantaanseurakunnat.fi/fi/medialle/tiedotteet/vantaalla-kirkosta-eroajien-maara-kasvoi> [viitattu 22.7.2014].

Vantaan seurakunnat. Strategia 2011 - 2016. Saatavissa:
<http://www.vantaanseurakunnat.fi/fi> [viitattu 4.11.2014].

Vantaan seurakuntayhtymä. Pit.Rusk_kaikki_koneet.ods. OpenDocument-laskentataulukko -tiedosto.

Vantaan seurakuntayhtymä. 2008. Ennuste arkkuhautojen tarpeesta vuoteen 2030.

Vantaan seurakuntien strategiaesite. Saatavissa:

<http://www.vantaanseurakunnat.fi/fi/hallinto/strategia/strategiaesite.pdf> [viitattu 4.11.2014].

Wilberg, M. Julkinen päätöksenteko vaatii kustannus-hyötyanalyysiä. Saatavissa:

<http://www.tieteessatapahtuu.fi/0204/wiberg.pdf> [viitattu 7.11.2014].

ARKKUHAUTAUSTEN KEHITYS VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄSSÄ VUOSINA
2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Hautausten määrä	Luovutus	Sukuhautoihin	Sukuhaudat %	Palautuvat haudat
2004	323	191	132	41	
2005	323	195	128	40	38
2006	305	168	137	45	41
2007	288	151	137	48	45
2008	234	117	117	50	48
2009	258	139	119	46	51
2010	251	128	123	49	54
2011	235	123	112	48	58
2012	289	150	139	48	61
2013	244	125	119	49	65
2014	251	138	113	45	68
2015	252	139	113	45	72
2016	252	139	113	45	75
2017	252	139	113	45	79
2018	252	139	113	45	83
2019	251	138	113	45	87
2020	249	137	112	45	91
2021	248	136	112	45	95
2022	245	135	110	45	99
2023	243	134	109	45	103
2024	240	132	108	45	107
2025	236	130	106	45	111
2026	233	128	105	45	115
2027	228	125	103	45	120
2028	224	123	101	45	124
2029	218	120	98	45	129
2030	212	117	95	45	133
yht.	6836	3734	3102	1228	2151

TUHKAHAUTAUSTEN KEHITYS VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄSSÄ VUOSINA
2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Hautausten määrä	Luovutus	Palautuvat haudat	Hautaus sukuhautaan
2004	296	134	0	162
2005	321	162	0	159
2006	303	140	0	163
2007	338	167	1	171
2008	348	167	1	181
2009	344	132	1	212
2010	389	168	4	221
2011	394	166	5	228
2012	391	175	5	216
2013	415	182	3	233
2014	439	192	5	247
2015	455	198	6	257
2016	470	204	5	266
2017	486	210	4	276
2018	502	216	3	286
2019	518	222	3	296
2020	536	229	2	307
2021	553	235	3	318
2022	573	243	4	330
2023	592	250	6	342
2024	612	257	7	355
2025	634	265	8	369
2026	656	274	9	383
2027	681	283	10	398
2028	705	292	11	413
2029	732	302	12	430
2030	758	311	13	447
yht.	13442	5777	113	7666

TUHKANA MUISTOLEHTOON HAUTAUSTEN KEHITYS VANTAAN
SEURAKUNTAYHTYMÄSSÄ VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Luovutetut tuhkasijat	Muistolehtohautaukset	Sirottelut
2004	57	57	0
2005	94	89	5
2006	88	74	14
2007	92	81	11
2008	93	75	18
2009	77	74	3
2010	88	79	9
2011	111	92	19
2012	94	86	8
2013	103	99	4
2014	110	110	0
2015	113	113	0
2016	117	117	0
2017	121	121	0
2018	124	124	0
2019	128	114	15
2020	132	117	15
2021	136	120	16
2022	141	124	17
2023	145	128	17
2024	150	132	18
2025	155	136	19
2026	161	141	20
2027	166	146	21
2028	172	151	22
2029	178	156	23
2030	185	161	23
yht.	3333	2954	380

ARKKUHAUTAUSTEN KEHITYS HELSINGIN PITÄJÄN KIRKON HAUTAUSMAALLA
VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Arkkuhautauksia	Hautaus vanhaan hautaan	Luovutetut arkkuhaudat
2004	255	99	156
2005	226	91	135
2006	232	103	129
2007	222	102	120
2008	191	93	98
2009	184	82	102
2010	183	88	95
2011	168	82	86
2012	238	106	132
2013	181	83	98
2014	190	86	105
2015	191	86	105
2016	192	86	105
2017	192	86	105
2018	192	86	106
2019	191	86	105
2020	190	86	105
2021	190	85	104
2022	188	84	103
2023	186	84	103
2024	185	83	101
2025	182	82	100
2026	180	81	99
2027	177	79	97
2028	174	78	96
2029	170	76	93
2030	166	75	91
yht.	5216	2340	2876

TUHKAHAUTAUSTEN KEHITYS HELSINGIN PITÄJÄN KIRKON HAUTAUSMAALLA
VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Tuhkahautauksia	Hautaus sukuhautaan	Luovutetut tuhkapaikat
2004	222	125	97
2005	230	120	110
2006	224	131	93
2007	230	125	105
2008	246	138	108
2009	252	168	84
2010	255	149	106
2011	288	179	109
2012	283	167	116
2013	294	174	120
2014	309	175	134
2015	319	181	138
2016	330	188	142
2017	340	195	145
2018	350	201	149
2019	361	209	153
2020	373	216	157
2021	385	224	161
2022	398	232	165
2023	410	240	170
2024	424	249	175
2025	438	259	180
2026	453	268	185
2027	470	279	191
2028	486	290	196
2029	504	301	202
2030	522	313	209
yht.	9396	5496	3900

TUHKANA MUISTOLEHTOON HAUTAUSTEN KEHITYS HELSINGIN PITÄJÄN KIRKON
HAUTAUSMAALLA VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista. Punainen korostus osoittaa tilaston virheen.

Vuosi	Luovutetut tuhkasijat	Muistolehtohautaukset
2004	49	49
2005	76	76
2006	63	63
2007	67	67
2008	60	60
2009	59	59
2010	68	68
2011	70	70
2012	67	67
2013	74	74
2014	75	75
2015	76	76
2016	78	78
2017	80	80
2018	81	81
2019	83	83
2020	85	85
2021	87	87
2022	89	89
2023	91	91
2024	94	94
2025	96	96
2026	99	99
2027	102	102
2028	104	104
2029	108	108
2030	111	111
yht.	2191	2191

ARKKUHAUTAUSTEN KEHITYS RUSKEASANNAN HAUTAUSMAALLA VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004-2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Arkkuhautauksia	Hautaus sukuhautaun	Luovutetut arkkuhaudat
2004	68	33	35
2005	97	37	60
2006	73	34	39
2007	66	35	31
2008	43	24	19
2009	74	37	37
2010	68	35	33
2011	67	30	37
2012	51	33	18
2013	63	36	27
2014	61	27	33
2015	61	27	33
2016	60	27	33
2017	60	27	33
2018	60	27	33
2019	60	27	33
2020	59	26	32
2021	58	26	32
2022	57	26	32
2023	57	25	31
2024	55	25	31
2025	54	24	30
2026	53	24	29
2027	51	23	28
2028	50	22	27
2029	48	22	26
2030	46	21	25
yht.	1621	730	824

TUHKAHAUTAUSTEN KEHITYS RUSKEASANNAN HAUTAUSMAALLA VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Tuhkahautauksia	Hautaus sukuhautaam	Luovutetut tuhka- paikat
2004	38	30	8
2005	48	35	13
2006	48	29	19
2007	58	38	20
2008	59	37	22
2009	48	31	17
2010	80	55	25
2011	65	39	26
2012	66	39	27
2013	60	36	24
2014	75	46	29
2015	78	48	30
2016	81	50	31
2017	84	52	32
2018	88	54	34
2019	91	56	35
2020	95	59	36
2021	98	61	37
2022	102	64	39
2023	106	66	40
2024	110	69	42
2025	115	72	43
2026	119	75	45
2027	124	78	47
2028	129	81	48
2029	135	84	50
2030	140	88	52
yht.	2343	1441	863

MUISTOLEHTOHAUTAUSTEN KEHITYS RUSKEASANNAN HAUTAUSMAALLA
 VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Muistolehtohautauksia	Luovutetut tuhkasijat	Sirottelut
2004	0	0	0
2005	1	1	0
2006	2	0	2
2007	2	0	2
2008	9	1	8
2009	5	4	1
2010	5	4	1
2011	3	2	1
2012	6	5	1
2013	6	5	1
2014	7	7	
2015	8	8	
2016	8	8	
2017	9	9	
2018	9	9	
2019	10	10	
2020	11	11	
2021	11	11	
2022	12	12	
2023	12	12	
2024	13	13	
2025	14	14	
2026	15	15	
2027	15	15	
2028	16	16	
2029	17	17	
2030	18	18	
yht.	245	228	17

TUHKAHAUTAUSTEN KEHITYS HÄMEENKYLÄN KIRKON HAUTAUSMAALLA
 VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Tuhkahautauksia	Hautaus sukuhautaun	Luovutetut urnat
2004	24	6	18
2005	32	3	29
2006	18	6	12
2007	32	4	28
2008	27	4	23
2009	32	10	22
2010	40	13	27
2011	30	10	20
2012	32	5	27
2013	43	18	25
2014	41	21	20
2015	43	22	21
2016	44	23	21
2017	46	24	22
2018	48	25	23
2019	50	26	24
2020	52	27	25
2021	54	28	26
2022	56	29	27
2023	58	31	28
2024	60	32	29
2025	63	33	30
2026	65	35	31
2027	68	36	32
2028	71	38	33
2029	74	39	34
2030	77	41	36
yht.	1281	588	693

MUISTOLEHTOHAUTAUSTEN KEHITYS HÄMEENKYLÄN KIRKON HAUTAUSMAALLA
VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista. Punaisella korostetut luvut ovat virheellisiä Hautakirjanpidossa. Tässä taulukossa on oikeat luovutettujen tuhkasijojen määrät.

Vuosi	Luovutetut tuhkasijat	Muistolehtohautaukset	Sirottelut
2004	8	8	0
2005	9	9	0
2006	9	9	0
2007	14	13	1
2008	14	12	2
2009	12	12	0
2010	7	6	1
2011	23	16	7
2012	14	13	1
2013	10	10	0
2014	16	16	0
2015	17	17	
2016	17	17	
2017	18	18	
2018	19	19	
2019	20	20	
2020	21	21	
2021	21	21	
2022	22	22	
2023	23	23	
2024	24	24	
2025	25	25	
2026	26	26	
2027	27	27	
2028	29	29	
2029	30	30	
2030	31	31	
yht.	505	491	14

TUHKAHAUTAUSTEN KEHITYS KORSON KIRKON HAUTAUSMAALLA VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Tuhkahautauksia	Hautaus sukuhautaan	Luovutetut urnat
2004	12	1	11
2005	11	1	10
2006	12	1	11
2007	18	4	14
2008	16	2	14
2009	12	3	9
2010	14	4	10
2011	11	0	11
2012	10	2	8
2013	18	5	13
2014	15	5	9
2015	15	5	10
2016	15	5	10
2017	15	5	10
2018	16	5	11
2019	16	5	11
2020	16	5	11
2021	16	5	11
2022	17	5	12
2023	17	5	12
2024	17	5	12
2025	18	5	13
2026	18	5	13
2027	19	5	14
2028	19	5	14
2029	20	5	14
2030	20	5	15
yht.	423	110	313

MUISTOLEHTOHAUTAUSTEN KEHITYS KORSON KIRKON HAUTAUSMAALLA
VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Luovutetut tuhkasijat	Muistolehtohautaukset	Sirottelut
2004	0	0	
2005	8	3	5
2006	15	3	12
2007	10	2	8
2008	12	4	8
2009	2	0	2
2010	8	1	7
2011	13	2	11
2012	8	2	6
2013	13	10	3
2014	12	12	0
2015	13	13	0
2016	14	14	0
2017	14	14	0
2018	15	15	0
2019	15	12	3
2020	16	12	4
2021	17	13	4
2022	18	14	4
2023	18	14	4
2024	19	15	4
2025	20	15	5
2026	21	16	5
2027	22	17	5
2028	23	18	5
2029	24	18	6
2030	25	19	6
yht.	395	278	117

VANTAAN SEURAKUNTAYHTYMÄN HAUTAPAIKKOJEN RIITTÄVYYS VUOSINA 2004-2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Vapaita arkkuhautoja	Vapaita tuhkahautoja	Muistolehtosijoja jäljellä
2004	3106	5720	3280
2005	2915	5586	3993
2006	2720	5424	3917
2007	2552	5284	3839
2008	2401	5117	3762
2009	2284	4950	3690
2010	2145	4818	3605
2011	2017	4650	3523
2012	1894	4484	3436
2013	1744	4309	3337
2014	1619	4127	3229
2015	1481	3935	3117
2016	1342	3737	3002
2017	1204	3533	2883
2018	1065	3322	2760
2019	927	3106	2636
2020	789	2884	2510
2021	652	2655	2379
2022	515	2420	2243
2023	380	2177	2103
2024	247	1927	1959
2025	115	1670	1811
2026	-15	1404	1657
2027	-143	1131	1497
2028	-269	848	1332
2029	-392	556	1161
2030	-512	255	984

HAUTAPAIKKOJEN RIITTÄVYYDET HELSINGIN PITÄJÄN KIRKON HAUTAUSMAALLA
VUOSINA 2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Arkkuhautoja jäljellä	Tuhkahautoja jäljellä	Muistolehtosijoja jäljellä
2004	1468	3809	2526
2005	1312	3712	2450
2006	1177	3602	2387
2007	1048	3509	2320
2008	928	3404	2260
2009	830	3296	2201
2010	728	3190	2133
2011	633	3081	2063
2012	547	2965	1996
2013	415	2845	1922
2014	317	2725	1847
2015	212	2591	1771
2016	107	2453	1693
2017	2	2311	1614
2018	-104	2166	1532
2019	-210	2017	1449
2020	-315	1864	1364
2021	-419	1707	1277
2022	-524	1546	1188
2023	-627	1381	1097
2024	-730	1211	1003
2025	-831	1036	907
2026	-931	856	808
2027	-1030	671	707
2028	-1127	481	602
2029	-1223	284	495
2030	-1316	82	384

HAUTAPAIKKOJEN RIITTÄVYYDET RUSKEASANNAN HAUTAUSMAALLA VUOSINA
2004–2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Arkkuhautoja jäljellä	Tuhkahautoja jäljellä	Muistolehtosijoja jäljellä
2004	1636	1243	
2005	1576	1235	800
2006	1537	1222	799
2007	1506	1203	799
2008	1487	1183	799
2009	1450	1161	798
2010	1417	1136	794
2011	1384	1110	790
2012	1347	1083	788
2013	1329	1059	783
2014	1302	1035	778
2015	1269	1006	771
2016	1235	977	763
2017	1202	945	755
2018	1169	913	746
2019	1136	880	737
2020	1103	845	727
2021	1071	809	716
2022	1039	771	705
2023	1007	732	693
2024	976	692	681
2025	946	650	668
2026	916	607	654
2027	887	562	639
2028	858	515	624
2029	831	467	607
2030	805	417	590

HAUTAPAIKKOJEN RIITTÄVYYDET HÄMEENKYLÄN HAUTAUSMAALLA VUOSINA
2004-2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien
2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Tuhkahautoja jäljellä	Muistolehtosijoja jäljellä
2004	524	313
2005	495	305
2006	483	296
2007	455	287
2008	432	274
2009	410	262
2010	383	250
2011	363	244
2012	339	228
2013	314	218
2014	289	202
2015	269	186
2016	249	170
2017	227	153
2018	205	135
2019	182	116
2020	158	96
2021	133	75
2022	107	54
2023	81	32
2024	53	8
2025	25	-16
2026	-5	-41
2027	-36	-67
2028	-68	-95
2029	-101	-124
2030	-135	-153

HAUTAPAIKKOJEN RIITTÄVYYDET KORSON KIRKON HAUTAUSMAALLA VUOSINA
2004-2030

Mustalla printillä esitetyt arvot ovat ennusteita. Harmaat arvot ovat tilastoitua materiaalia vuosien 2004–2013 Vantaan seurakuntien hautaustilastoista.

Vuosi	Tuhkahautoja jäljellä	Muistolehtosijoja jäljellä
2004	191	441
2005	181	438
2006	170	435
2007	156	433
2008	142	429
2009	133	429
2010	123	428
2011	112	426
2012	104	424
2013	91	414
2014	78	402
2015	69	389
2016	59	375
2017	49	361
2018	39	346
2019	28	334
2020	17	322
2021	6	309
2022	-5	295
2023	-17	281
2024	-29	266
2025	-41	251
2026	-54	235
2027	-67	218
2028	-81	200
2029	-94	182
2030	-109	163